O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

Тошкент оқшоми

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

№ 11—12 (9.049—9.050) * 1998 йил 29 январь, пайшанба * Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН ЭРИШГАН ЮТУҚЛАРНИНГ РОССИЯДАГИ ЭЪТИРОФИ

26 январь куни Тошкентда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовга Г. Плеханов номидаги Россия иқтисодий академиясининг фахрий доктори дипломини топшириш маросими бўлиб ўтди.

Тантанали тадбирни иқтисодий академия президенти Виталий Видяпин очиб, юксак илмий унвонни Ислом Каримовга тақдим этиш сабаблари, ўзи раҳбарлик қилаётган илм масканининг тарихи, бугунги кундаги фаолияти ҳақида сўзлади. В. Видяпин давлатимиз раҳбарига Г. Плеханов номидаги Россия иқтисодий академиясининг фахрий доктори дипломини ҳамда таомил бўйича докторлик либоси ва эсдалик медални тақдим этди.

Президент Ислом Каримов ўзининг Г. Плеханов номидаги Россия иқтисодий академиясининг фахрий доктори дипломига сазовор бўлиши Россия илмий жамоатчилиги томонидан Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар самарасининг холисона эътирофи, халқимиз эришаётган ютуқларнинг муносиб баҳоланишидан далолатлигини таъкидлади.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон мустақиллик йилларида эришган ютуқлар борасида тўхталиб, мазкур натижаларнинг қўлга киритилишида, баъзи МДҲ давлатларида бўлгани каби, «инқилобий сакрашлар» эмас, балки ислоҳотларни босқичма-босқич амалга ошириш бош мезон қилиб олиниши муҳим аҳамиятка сб этганини таъкидлади. Шунингдек, Ислом Каримов ислоҳотларни амалга ошириш ва иқтисодий ўсишга эришиш йўлида республика раҳбарияти беш муҳим тамойилга таянганини айтди. Булар — иқтисоднинг сиёсатдан устуворлиги, давлатнинг бош ислоҳотчи бўлиши, қонун устуворлиги, кучли ижтимоий сиёсат ҳамда эркин бозор муносабатларига босқичма-босқич ўтиш. Бу тамойиллар асосида Ўзбекистон ўз моделини яратди ҳамда ўзига хос ва мос тараққиёт йўлини танлади. Ўзбекистоннинг ўзига хос бу модели ҳозир хориждаги кўплаб мутахассислар томонидан ўрганилмоқда ва биз ҳақли равишда бундан фахрланамиз, деди Президент.

Ислом Каримовнинг халқаро илмий доираларда катта нуфузга эга бўлган мазкур иқтисодий академиянинг фахрий доктори унвонига сазовор бўлиши Ўзбекистонда юз бераётган ўзгаришлар, туб ислоҳотлар самарасининг яна бир эътирофидир, деб таъкидлади В. Видяпин. Россиялик олимнинг эътироф этишича, Ўзбекистон МДҲ мамлакатлари орасида ялпи ички маҳсулот ҳажми сезиларли ўсаётган ягона давлатдир. Бу борада республикада эришилган кўрсаткичлар МДҲда энг юқоридир. Мамлакат белгиланган мақсадларга етишиш учун изчиллик билан олға одимламоқда. Бунда Президент Ислом Каримовнинг ҳиссаси беқиёс экани эса нафақат Ўзбекистонда, балки хорижда ҳам яхши маълум, деди В. Видяпин. Энди эса, унинг мамлакатда туб иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш, халқ хўжалигини тараққий эттириш, фуқаролар фаровонлигини ошириш йўлидаги хизматлари Россиядаги йирик илм маскани томонидан ҳам муносиб баҳоланди.

Россия илмий жамоатчилиги Ислом Каримовнинг яқинда Москвада кенг жамоатчиликка тақдим этилган «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» китобига ҳам юқори баҳо берди. Ўзбекистон раҳбарининг Россия иқтисодий академиясининг фахрий доктори унвонига сазовор бўлишида Ислом Каримовнинг ана шу асари ҳам муҳим аҳамият касб этди.

Россия иқтисодий академияси 1907 йили ташкил этилган. Дастлаб у «Тижорий таълим тарқатувчи Москва жамоатчилигининг Тижорат институти», деб аталар эди. 1991 йилда институт иқтисодий академияга айлантирилди. Ҳозир унинг таркибида молия, маркетинг, банк ва суғурта институтлари, илмий-тадқиқот бирлашмаси, иқтисодий кибернетика, товаршунослик, бошқарув сингари кафедралар, магистрлар тайёрлаш маркази, аспирантура ва докторантура, кўпгина бошқа тузилмалар фаолият кўрсатмоқда. Иқтисодий академияда 12 минг нафар талаба таҳсил олади. Унда икки юзга яқин профессор ва фан доктори, беш юздан ортиқ фан номзоди меҳнат қилади.

Маросимда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчилари, Бош вазир ўринбосарлари, вазирлик, идора, йирик илмий муассасаларнинг раҳбарлари ва бошқа расмий кишилар иштирок этди.

Маросимда Россия Федерациясининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси А. Пацев ҳозир бўлди.

(ЎзА).

СУРАТДА: диплом топшириш пайти. Рўзимат Жуманиёзов олган сурат.

Шу йилнинг 23 январь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов бошчилигида Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастурни амалга ошириш республика комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Унда кўтарилган муаммолар, билдирилган фикр-мулоҳаза ва таклифлар хусусида сўзлаб бериш учун шу мажлисда иштирок этган Тошкент Давлат университети қошидаги лицей-интернат директори Қосимали Абдуллаев билан суҳбатлашдик.

Миллий дастур

ЗАМОНАВИЙ КАДРЛАР — ИСЛОҲОТЛАРИМИЗ МУВАФФАҚИЯТИ

— Ушбу йиғилишда асосий эътибор қайси масалаларга қаратилди?

— Мазкур мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг тўққизинчи сессиясида Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастур ҳамда «Таълим тўғрисида»ги Қонун қабул қилингандан ўтган олти ой ичида бу борада қандай ишлар қилингани, олдинда турган вазифаларга қаратилди.

Бунда асосан академик лицейлар ҳамда ҳунар-техника ва ўрта махсус таълим тизимини такомиллаштириш ҳақида гап борди.

Академик лицейлар ва касб-ҳунар мактаблари таълим тизимида жуда қийин, нозик бўғин ҳисобланади. Муаммоларнинг кўпи ҳам шу бўғиндадир. Бугунги кунда республикамизда академик лицей номини олган ўқув муассасалари мавжуд бўлса-да, уларнинг қай бири шу мақомга лойиқ экани номаълум. Ахир ҳар қандай ўқув муассасасининг фақат номини ўзгартириш билан иш битавермайди-ку. Бу гап касб-ҳунар мактаблари тизимига ҳам тааллуқли. Таълим маскани маълум бир мақомни олиши учун ўша мақом талаб этадиган андозаларга, чунончи, моддий-техника базасига, педагогларнинг ўз соҳасини қай даражада ўзлаштирганига, мукаммал ўқув дастурига эга бўлиши керак.

— Мажлисда Президент томонидан билдирилган фикрлар, киритилган таклифлар моҳияти нимадан иборат бўлди?

— Аввало, шуни айтиш лозимки, Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастурни амалга ошириш республика комиссиясининг шу пайтга қадар кўрсатган фаолияти Президент томонидан қониқарсиз деб топилди. Шундан келиб чиқиб мамлакатимиз раҳбари мазкур комиссия бундан кейинги ишларида уч омилга эътибор қаратиши лозимлигини уқтирди. Биринчиси, ўрта махсус ўқув юрти ва ҳунар-техника билим юртлари асосида академик лицей ва коллежлар ташкил этишда уларнинг моддий базасини замонавий талаб ва андозаларга мос ҳолда таъминлаш. Яъни, ўқув дастурининг қайси тармоқ бўйича йўналтирилганига қараб, уларни зарур техника билан жиҳозлаш. Иккинчиси, янги ўқув муассасаларида ёшларга билим берадиган ўқитувчиларни замон талаблари асосида янгидан ўқитиш, савиясини ошириш. Учинчиси, билим масканларида ўқув дастурларини янгилаш. Чунки ҳозирда мавжуд ўқув дастурлари замон талабига жавоб бермайди. Масалан, ҳунар-техника билим юртларини тугатган ёшлар «УзДЭУавто», Бухоро нефтни қайта ишлаш корхонаси каби янги иқтисодий ишлаб чиқариш тизимларида фаолият кўрсата билишлари керак. Ушбу уч омилни амалга татбиқ этиш учун республикамиздаги академик лицейлар ва касб-ҳунар мактаблари шарт-шароитларини қайта кўриб чиқиш лозимлиги таъкидланди.

Шу ўринда мамлакатимиз раҳбари Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги қошида академик лицей ва ҳунар-техника коллежлари билан шуғулланувчи махсус марказ тузиш таклифини билдирди. Шу марказ тузилса Халқ таълими вазирлиги ихтиёрида фақат умумтаълим мактаблари қолади холос. Ундан ташқари мажлисда ўрта махсус мактаблар, ҳунар-техника билим юртларига академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари мақомини беришда суянилиши лозим бўлган андозалар тизимини ишлаб чиқиш, умумтаълим мактабларидаги 9-синфларни битирувчилар сонини аниқлаш, шунга кўра академик лицейлар, касб-ҳунар коллежларини ташкил этиш режасини тузиш лозимлиги билдирилди.

Мажид РАИМОВ ёзиб олди.

Тақдимот

«УЙИНГИЗДАН БАХТ АРИМАСИН»

Киночилар уйида «Ўзбектелефильм» студиясида суратга олинган «Уйингиздан бахт аримасин» телевизион фильмининг тақдимоти бўлиб ўтди.

Шу муносабат билан бу ерга фильм ижодкорлари, ижтимоий таъминот вазири Б. Умрзоқов, Республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси раиси Ш. Темуров, халқ таълими тизимидаги муассаса раҳбарлари, ўрта махсус билим юртларининг талабалари ташриф буюрдилар.

Мазкур фильм шаҳримиздаги 101-махсус кар-соқов болалар мактаб-интернатида муаллиф В. Ниёзматов сценарийси асосида режиссёр Б. Аҳмедов раҳбарлигида суратга олинган.

— Фильмни яратиш нияти бизда илк бор мактаб-интернат директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган халқ таълими ходими Мелис Султонова билан бўлган суҳбатимиздан сўнг туғилди, — деб ҳикоя қилади фильм режиссёри Баҳодир Аҳмедов, — ижодий гуруҳимиз билан у ерда бўлиб, тарбияланувчилар ва мураббийлар билан яқиндан танишдик.

Тарбияланувчилар бу ерда ўз фикрларини сўз билан эмас, балки имо-ишора ва бармоқлар ёрдамида ифода этадилар. Ўқувчилар ҳаёт қувончларидан баҳраманд бўлиш, унинг сўқмоқларидан қоқилмай ўтишга интиладилар. Замонавий асбоблар, меҳрибон устозлари кўмагида айтилган товуш уларга олам-олам қувонч бахш этади. Озгина бўлсада сақланиб қолган сўзлаш, эшитиш қобилиятини ривожлантириш борасида техник воситалар болаларнинг яқин кўмакдоши саналади. Табиат бу болалардан ўз марҳаматини дариғ тутган бўлса-да, сабр-матонат, қунт ва чидам тарбияланувчилардан ҳам, устоз мураббийлардан ҳам бирдек талаб қилинади. Ҳар бир дарс болаларда ҳаётга, яшашга бўлган қизиқиш, интилиш ҳиссини мустаҳкамлайди. Тарбияланувчилар бу ерда тўлиқсиз ўрта маълумот тизимидаги барча фанлардан сабоқ оладилар. Саховатли инсонларгина болаларга гўзалликка ошно бўлиш, уни қалб билан сезишни ўргатадилар.

Шу куни бу ерга йиғилганлар 101-мактаб-интернат қошида ташкил этилган рақс ансамблининг чиқишларини томоша қилдилар, ўқувчилар томонидан яратилган халқ ҳунармандчилик буюмлари кўргазмаси билан яқиндан танишдилар.

«Уйингиздан бахт аримасин» фильмининг ижодкорлари ушбу фильмдан тушган барча маблағни мактаб-интернат фондига ўтказдилар.

Яна бир хушхабар: мазкур фильм инглиз тилига таржима қилиниб, ЮНЕСКОга тақдим этилди.

Маъмура РЎЗИЕВА.

ЗАРАР КЎРИБ ИШЛАШ

БОЗОР ИҚТИСОДИЁТИ ШАРОИТИДА МУМКИН ЭМАС

Кеча Тошкент шаҳар ҳокимлигида банкротлик ва зарар кўриб ишлаётган корхоналарни санация қилиш бўйича шаҳар комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Уни ушбу комиссия раисининг ўринбосари, Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Рустам Шоабдураҳмонов олиб борди.

Мажлисга 1997 йилни зарар кўриб якунлаган 30 га яқин корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари таклиф этилдилар. Улар орасида «Узбектўқимачимаш» заводи, «Электромаш» ва «Узмаишийкимё» ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Сигнал» ИИБ ва «Пойабзалчи» ҳиссадорлик жамиятлари, «Керамзит» жамоа корхонаси каби номи яхши маълум корхоналар ҳам бор.

1997 йилни «Бажарувчи» ҳиссадорлик жамияти, «Созловчи» коммунал ишлаб чиқариш корхонаси, «Банк информрейтинг», «Банкпластик-карт», Тошкент отчопари ва бошқалар ҳам зарар билан якунладилар. Кўрилаётган чораларга қарамасдан транспорт корхоналарининг кўпчилиги молиявий танглик ҳолатига тушиб қолган. Хусусан мажлисда «Ўртаосиёйўлқурилиш» трестига қарашли ўз зарарига ишлаётган 46-автобаза фаолияти муҳокама этилди.

Комиссия аъзоларини зарар кўриб ишлаётган кўпгина корхоналар раҳбарларидаги ўзибўларчилик ва боқимандалик кайфияти ажаблантирди. Уларда шу пайтгача корхоналарни жуда оғир молиявий аҳволдан олиб чиқишнинг аниқ дастури йўқ. Зарар кўриб ишлаётган корхоналарнинг аксарияти хусусийлаштирилган бўлишига қарамасдан улар ҳозиргача давлат, вазирлик ва идоралар, ҳокимликларга кўз тикиб ўтирибдилар. Ҳатто «ШайхЛТД» масъулияти чекланган жамият каби хусусий корхоналар ҳам ўз зарарига ишлаётганлиги жуда таажжубланарлидир.

Шаҳар комиссияси ушбу корхоналар ва улар раҳбарларига нисбатан қатъий, бироқ адолатли қарорлар қабул қилди. Хусусан, «Электромаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси бўйича иш прокуратурага узатиладиган бўлди. Унинг раҳбари Т. Раҳимовнинг эгаллаб турган лавозимига лойиқлиги кўриб чиқилади. «Керамзит» жамоа корхонаси ҳамда «Сигнал» ИИБ ҳиссадорлик жамиятига нисбатан банкротлик бўйича иш қўзғатилади. «Пойабзалчи» ҳиссадорлик жамиятида корхона тақдирини ҳал этиш бўйича акциядорлар умумий йиғилиши ўтказиладиган бўлди.

Зарар кўриб ишлаётган бошқа корхоналар раҳбарларига қарзларини қоплаш ва молиявий аҳволни соғломлаштириш юзасидан аниқ муддатлар кўрсатилган қарорлар қабул қилинди.

Футбол

«ПАХТАКОР»ДАГИ ЎЗГАРИШЛАР

Яқинда «Пахтакор» футбол жамоасининг мураббийлари таркибида ўзгаришлар бўлди. Шу пайтгача жамоада маслаҳатчи ҳисобланган бразилиялик Вега да Сильва бош мураббий этиб тайинланди. Унга Аҳмад Убайдуллаев ва Тура Шоймардонов каби мураббийлар кўмак берадилар. Сўнгги икки мавсумда жамоани бошқарган Александр Иванков эса ўз ёрдамчиси Григорий Цейтлин билан бирга Самарқанднинг «Афросиёб» жамоасида фаолият кўрсатади.

Клуб таркибидаги бошқа ўзгаришлар ҳозирча унчалик катта эмас. Сўнгги мусобақалар натижасига кўра, Зафар Мусабоевга ишонч билдирилмоқда. Яқин орада эса Отабек Пирматов, Рустам Шоймардонов, Бахтиёр Ашурматов ва Бахтиёр Қамбаралиевларнинг «Пахтакор» билан шартнома тузишлари кутилмоқда.

Янги тузилган режага кўра, пахтакорчилар машқлар билан бирга ҳафтада бир марта ўртоқлик учрашуви ҳам ўтказяптилар.

Ўз мухбиримиз.

ОБУНА — ЙИЛ БЎЙИ

Маълумки, ҳар ойнинг ўнинчи кунига қадар сиз «Оқшом»га ёзилишингиз ва уни шундан кейинги ойдан бошлаб олишингиз мумкин. Демак «Тошкент оқшоми»ни март ойидан бошлаб олиш иштиёқида бўлсангиз, Сиз унга обунани 10 февралга қадар расмийлаштиришингиз керак. Яна шуни ҳам эслатиб ўтмоқчимизки, «Оқшом» газетаси чакана савдога жуда ҳам чекланган миқдорда чиқарилади. Унинг обуна нархлари қуйидагича:

	Абонент қутисига	Уй манзилига
• 1 ойга	104 сўм	156 сўм
• 3 ойга	312 сўм	468 сўм

Нашр индекси — 209.

САМИМИЙ ҚУТЛОВ

Ўзбекистон Республикаси Президенти ИСЛОМ КАРИМОВ жаноби олийларига

Муҳтарам Президент жаноблари,

таваллудингизнинг олтмиш йиллиги муносабати билан Хиллари ва менинг самимий қутловларимизни ҳамда умрингиз узоқ ва баракали бўлсин, деган эзгу тилакларимизни қабул айлагайсиз.

Сиз шу табаррук ёшга етган кунларингизда Ўзбекистоннинг 1991 йилдан буён ҳайратга тушарли даражада эришган улкан ютуқларига назар ташлаш учун ўта масъулиятли вазифаларингиздан бирозгина бўлса-да фурсат топарсиз, деб умид қиламан.

Хиллари ўтган йилнинг ноябрь ойида Ўзбекистонга ташрифи чоғида Сизнинг самимий меҳмондўстлик кўрсатганингизни ҳаяжон билан эслайди. Ўзбекистонда унга тақдим этилган ажойиб совғалар учун Сизга шахсан ташаккур изҳор этишдан бахтиёрман.

Янги йил Сиз учун янги муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат йили бўлишидан умидворман.

Камоли эҳтиром ила,

Уильям Ж. КЛИНТОН,
Америка Қўшма Штатлари Президенти.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

• Вазирлар Маҳкамаси «Оила манфаатларини таъминлаш борасида 1998 йилда амалга ошириладиган тадбирлар давлат дастури тўғрисида» қарор қабул қилди. Унда 1998 йилда оила манфаатларини таъминлаш борасида амалга ошириладиган дастурий тадбирларни рўёбга чиқариш учун маблағ билан таъминлашнинг барча манбалари бўйича 144,8 миллиард сўм ажратиш назарда тутилмоқда. Уларнинг деярли ярми давлат томонидан бюджетдан ажратилади.

• Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов номига Рамазон байрами муносабати билан АҚШ Президенти Уильям Клинтон, Туркия Президенти Сулаймон Демирэл, Бирлашган Араб Амирликлари Президенти Зоид бин Султон Ол Наҳаён ва бошқалардан самимий табриклар олинди.

• Вазирлар Маҳкамаси ижтимоий мажмуасида «Инсон манфаатларини таъминлаш борасида 1997 йилда амалга оширилган чора-тадбирлар дастури»нинг бажарилиши якунлари муҳокама этилди.

• Тошкентда санацияга киритилган қишлоқ хўжалик корхоналарига тайинланган ташқи бошқарувчиларнинг семинар-кенгаши ўтказилди. Маълумки, ўтган йили зарар кўрган республикадаги 662 та хўжаликдан 104 таси санацияга киритилиб, уларнинг ҳар бирига ташқи бошқарувчи тайинланган.

• Кеча Сирдарёда «Личиба» Ўзбекистон—Чехия қўшма корхонаси ишга тушди. Бу ерда 24 турда дори-дармонлар ишлаб чиқарила бошланди. Келгусида бу қўшма корхонанинг ҳозир йилига 10 миллион АҚШ доллари миқдоридаги дори-дармон ишлаб чиқариш қуввати саккиз бароборга оширилади.

• Самарқандда халқаро рейслар йўловчилари учун мўлжалланган, энг мукаммал техника ва алоқа воситалари билан жиҳозланган янги аэровокзал биноси фойдаланишга топширилди.

• Республика футбол федерацияси ижроия қўмитасининг мажлисида 1997 йил якунлари муҳокама этилди.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Янгиликлар. Воқеалар. Хабарлар

ЖАҲОНДА

• Ироқ БМТ махсус комиссияси аъзоларини оммавий қирғин қуроллари ишлаб чиқариш йўлга қўйилган, деб ҳисобланаётган айрим «президент иншоотлари»ни текширишга ижозат бермаганлиги натижасидаги можаро тобора кескинлашмоқда. Бугунги кунда Форс кўрфазида оширилган жанговар ҳолатига келтирилган АҚШнинг иккита ва Буюк Британиянинг битта авианосецида лазер орқали бошқариладиган 120 та самолёт Ироқнинг ҳарбий иншоотларига ракета-бомба зарбалари беришга тайёр турибди. Ироқнинг ўзида мамлакат Қуролли кучларига оммавий равишда сафарбарлик давом этяпти.

• Ироқдаги вазият Буюк Британия Бош вазири Тонни Блэйрнинг Вашингтонда АҚШ Президенти Билл Клинтон билан музокараларида муҳокама этилади.

• Россия ташқи ишлар вазири Евгений Примаков Ироқдаги вазиятни муҳокама қилиш учун Парижда Франция Президенти Жак Ширак билан учрашди. Бугун АҚШ давлат котиби Мадлен Олбрайт ҳам Европага келади. Бу ерда АҚШ, Россия, Буюк Британия ва Франция ташқи ишлар маҳкамалари раҳбарларининг Ироқ можароси бўйича учрашувини ўтказиш мўлжалланган.

• Россия Президентининг махсус вакили, Ташқи ишлар вазирининг ўринбосари Виктор Посувалюк Бағдодда Ироқ раҳбариятини БМТ махсус комиссияси аъзоларига ҳарбий иншоотларни текширишга монелик кўрсатмасликка кўндиришга ҳаракат қилмоқда.

• БМТ болалар фонди — ЮНИСЕФ мутахассисларининг маълумотларига кўра халқаро ҳамжамият томонидан Ироққа иқтисодий жазо чоралари эълон қилингандан ўтган 8 йил давомида мамлакатда очлик ва дори-дармонлар етишмаслигидан 1 миллиондан кўпроқ бола ҳалок бўлган. Бугунги кунда мамлакат болаларининг учдан бир қисми очликдан азият чекяпти.

• Бугун Украина Президенти Леонид Кучманинг Ашхабодга икки кунлик расмий ташрифи ниҳоясига етди. Бу ерда Туркманистон ва Украина давлат раҳбарлари асосан иқтисодий ҳамкорлик масалаларини муҳокама этдилар. Хусусан Украинага 12 миллиард куб метр миқдорида туркман газини етказиб бериш масаласи кўриб чиқилди.

• Бугун Швейцариянинг Давос шаҳрида анъанавий йиллик 28-жаҳон иқтисодий анжумани иш бошлайди. Унинг ишида кўплаб давлат ва ҳукумат раҳбарлари билан бир қаторда 1000 нафарга яқин иқтисодчилар, банк ва молия мутахассислари иштирок этмоқдалар. Бу галги Давос анжуманида жаҳондаги иқтисодий вазият билан бир қаторда сўнгги вақтда Осиёда рўй берган молиявий танглик оқибатларини ҳам муҳокама этиш режаланган.

• Иордания қироли Ҳусайн Қоҳирада Миср Президенти Ҳусни Муборак билан Яқин Шарқда боши берк кўчага кириб қолган тинчлик музокараларини яна бошлаш чора-тадбирлари хусусида музокаралар ўтказди.

• Россия жамоатчилик телевидениеси мухбирларининг Белоруссиянинг Литва билан чегарасидан ноқонуний ўтишлари бўйича ярим йил давом этган ва катта шов-шувларга сабаб бўлган жиноий иш ниҳоясига етди. Белоруссиянинг Ашман суди Павел Шереметни икки йил, Дмитрий Завацкийни эса 1,5 йил муддатга озодликдан маҳрум этиш тўғрисида ҳукм чиқарди. Аммо ушбу ҳукмни ижро этиш муддати бир йилга кечиктирилди.

• Бугун Вашингтонда АҚШ, Россия, Япония ва Европа Иттифоқига аъзо мамлакатлар ўртасида «Альфа» халқаро космик орбитал станциясини биргаликда яратиш тўғрисидаги шартнома имзоланади. Ушбу лойиҳанинг қиймати тахминан 40 миллиард АҚШ долларига тенг бўлади, деб баҳоланяпти.

• Россияда 1000 бароборга камайтирилган янги пул муомалага киритилгандан буён ўтган салкам бир ой ичида эски рублларнинг тўртдан бир қисми — 34 миллиард рубль янгиларига алмаштириб бўлинди. Пул алмаштириш шу суръатда давом этса, бу ишни асосан 1 майгача тугаллаш мўлжалланяпти.

• АҚШ Қуролли кучлари Бош штаби жойлашган Пентагон тарихида биринчи марта рўза муносабати билан ифторлик ўтказилди. Бугунги кунда АҚШ Қуролли кучлари таркибида исломга эътиқод қўйган 10 минг нафар ҳарбий хизматчи бор экан.

• Бугун Франциянинг Кан шаҳрида Нукус давлат санъат музейининг кўргазмаси очилади. Кўргазма экспонатларидан ўзбек ва қорақалпоқ халқ амалий санъатининг 284 та дурдонаси ўрин олган.

Долзарб мавзуда

ҚАДРИЯТЛАРИМИЗГА ТАЯНИБ

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтида «Оила» лабораторияси кўпдан фаолият кўрсатмоқда. У республикамизда бу турдаги ягона илмий-тадқиқот масканидир. Унинг бугунги кундаги мақсад-вазифалари хусусида лаборатория мудири, фалсафа фанлари номзоди Муҳаммаджон Зарипов билан суҳбатлашдик.

— Муҳаммаджон ака, оила ҳақида ҳар ким турлича тушунчага эга. Сиз уни қандай таърифлаган бўлардингиз?

— Тўғрисини айтганда Президентимиз Фармойишини эшитган дақиқамда юрагимда қувонч ва фахр туйғулари уйғонди. Ахир оила жамиятнинг бошланғич таянчи, асосий негизини ташкил этади. Шунинг учун ҳам уни кичик давлатга ўхшатиш мумкин. Биласиз, кимники оиласи тинч бўлса, ишида ҳам барака ва унум бўлади. Юртимизда оиланинг мустаҳкамлиги азалдан турмушнинг асосий омили саналган. Шуни ҳисобга олган ҳолда институтимизда «Оила» лабораторияси ташкил этилган.

Оилани кичик давлат, дедик. Давлатнинг ўзига хос фаолияти, бошқариш усуллари бўлади. Демак, оилада ҳам ана шундай хусусиятлар мавжуд. Оилавий муносабатлар турлича шароитда, турли эътиқод ва ахлоқий, сиёсий, ҳуқуқий, диний мезонлар асосида шаклланган бўлса ҳам буюк умуминсоний қадриятларга асосланади. У жамиятнинг мустаҳкамлиги ва барқарорлиги ҳамда инсон камолотини таъминловчи омиллардан биридир. Оиласиз жамиятнинг келажагини тўла тасаввур қилиб бўлмайди. Барқарор оила бўлмаса мустаҳкам жамият ҳам, давлат ҳам, истиқболи порлоқ миллат ҳам бўлиши мумкин эмас. Жамият тараққиётида маънавий жиҳатларнинг аҳамияти ниҳоятда ортиб, ҳозирги давримизда оилани мустаҳкамлаш ҳар бир мамлакатнинг бу борадаги қадриятлари ва анъаналарини ўзлаштириш ва уйғунлаштириш биринчи даражадаги вазифалар ҳисобланади.

Президентимиз ўзининг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» номли асарида шундай таъкидлайди: **«Оила — турмуш ва виждон қонунлари асосида қурилади, ўзининг кўп асрлик мустаҳкам ва маънавий таянчларига эга бўлади, оилада демократик негизларга асос солинади, одамларнинг талаб, эҳтиёжлари ва қадриятлари шаклланади».** Дарҳақиқат, ҳар бир миллатнинг оилавий муносабатлар борасида тарихий анъаналар ва қадриятлари мавжуд. Маълумки, оила ташкил топишида никоҳ унинг ҳуқуқий асоси бўлиб, бир оилага мансуб кишиларнинг бир-бирлари олдида, жамият олдида ҳуқуқ ва мажбуриятларини, ахлоқий ҳамда ҳуқуқий масъулиятларини белгилайди. Оила муқаддаслиги, эру хотин ўртасидаги муҳаббат ва садоқатга асосланган муносабатлар, болажонлик, ёшларни ҳалол меҳнат қилишга ўргатиш, ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, ота-онага ҳурмат ўзбек хонадонларининг асрий анъанаси бўлиб келган.

— Оиланинг барқарорлиги ва мустаҳкамлигини таъминлаш асрлар давомида халқимизнинг ажойиб бир қадрияти, дедик. Сизнингча, оиланинг мустаҳкамлигини таъминлайдиган нарса нима?

— Ҳақиқатан ҳам халқимиз ҳамма вақт оиланинг мустаҳкамлигини қадрлаган ва бу удумни авлоддан-авлодга ўтказиб келган. Ўзбек оиласининг бу борадаги ажойиб миллий анъаналари ҳозирги кунда ҳам жамиятнинг маънавий камолотида ижобий таъсир этиши мумкин бўлган маънавий омилдир. Ўтмиш авлодларимиз бўлган туркий халқларда аёл кишининг қиммати ниҳоятда улуғ бўлган. XVI асрда Туркистонга келган араб сайёҳи Ибн Баттута Хоразмда аёлларнинг мавқеи жуда ҳам баланд бўлганлигини ёзади. У Хоразмшоҳларнинг хотини катта ҳуқуқларга эгалигини, чет давлатлардан келган элчилар, сайёҳлар билан бемалол суҳбатлашиш, давлатни бошқариш юзасидан маслаҳатлар бериб туришини ҳам катта мамнуният билан ўз асарларида баён этган.

Ўзбек оилаларида аёл уйнинг файзи, оиланинг негизидир. Аёлнинг камтарлиги, эр ва фарзандларига меҳрибонлиги, ҳатто итоатгўйлиги оила барқарорлиги ва ширин ҳаётнинг замини бўлиб келган. Итоатгўйлик эрига ишонч ва ҳурматининг ифодаси бўлган. Шунингдек итоатгўйлик андишалиликнинг, шарму ҳаёнинг белгиси ҳамдир. Албатта, аёл ўз ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қиладиган бўлмоғи ва ўз қадр-қимматини туширмаслиги ҳам керак. Оиладаги тенглик эр ва хотиннинг ўзаро ҳуқуқ талашишидан иборат эмас, балки уларнинг ҳар бири ўз бурчини — оталик, оналик бурчини виждонан бажаришидадир. Мустаҳкам оила қарор топтиришнинг муҳим шартларидан бири — аёлларни ҳимоялаш, уларни жамиятдаги обрў-эътиборини муносиб даражага кўтаришдир. Аёлнинг қадри улуғ бўлган жамиятдагина мустаҳкам оила қарор топади, болалар олижаноб, ахлоқий фазилатларнинг соҳиби сифатида вояга етадилар.

— Фарзандлар тарбиясида кимнинг роли катта деб ҳисоблайсиз?

— Фарзанд — оила бахти, қувончи ва жигарбандидир. Оиланинг элга манзур бўлиши кўп жиҳатдан болаларга ўргатган одоби, хулқ-атворида ўз аксини топади. Жамиятимиздаги узвий таълим-тарбиянинг негизи, илдизи оилада берилади. Оилада оталарнинг обрўси мустаҳкам ўрин тутади. Фарзандларнинг оқил бўлиб етишишларида ота ва онанинг меҳри уйғунлашгандагина яхши самара беради. Отанинг оиладаги салмоғини айниқса бева қолган аёллар яхши тушунади. Отасизлик болалар тарбиясига салбий таъсир қилишини турмушнинг ўзи кўрсатган. Оталар ўзлари эришмаган мақсадларига фарзандлари эришишларини орзу қиладилар. Оилада она ғамхўр, кўнгилчан уй бекаси бўлса, ота куч-қудрат, жасурлик, талабчанлик рамзидир.

— Айни кунларда лабораторияда қандай ишларни амалга ошираётирсизлар?

— Олиб борилаётган кузатувлар шундан далолат берадики, оила муаммоларини педагоглар, табобатчилар, ҳуқуқшунослар, файласуфлар, психологлар иштирокида ўрганиш лозим. Ҳозир «Оилам — фахрим маним» мавзусида илмий-амалий анжуманга тайёргарлик кўраётирмиз. Бунда биз шарқона оилага, оилавий тарбияга жуда катта эътибор бериб келинганлигини назарда тутган ҳолда ушбу анжуманни маҳаллаларда, аёллар кўпчиликни ташкил этган корхоналарда, олий ўқув юртларининг юқори курс талабалари орасида ўтказмоқчимиз. Чунки дунёга келган ҳар бир фарзанд оилада тетапоя бўлади, дунё ҳақида тасаввур ҳосил қилади, ахлоқ ва маърифат ҳақида илк тушунчаларни олади. Бугунги кунда оила муаммолари қандай ҳал этилиши кераклигига асосий эътиборни қаратмоқдамиз. Халқимизга хос ҳурмат-эҳтиром, меҳмоннавозлик, ширинсўзлик, каттага ҳурмат, кичикка иззат, қариндошлик қадриятлари, яхши қўшничилик муносабатларининг аксарияти оила шароитида шаклланади ва намоён бўлиб такомиллашади.

Суҳбатдош Маънура НАБИЕВА.

88 ёшни қаршилаган Хатира ая Абдуллаева бутун умрларини фарзандлари тарбиясига бағишладилар. Айни пайтда 21 невара ва 30 эваралари бағрида қарилик гаштини сурмоқдалар.

Муҳаммад Амин олган сурат.

Пиру бадавлатлар

ЯРИМ АСРЛИК ТУРМУШ МЕВАЛАРИ

Ҳури ая ШОИСЛОМОВА, Собир Раҳимов туманидаги «Чимбой» маҳалласи фуқароси, Қаҳрамон она:

— 1998 йилнинг Оила йили деб аталиши биз — оналарни жуда қувонтирди. Оилани асраган, унга ғамхўрлик кўрсатган давлатнинг келажаги буюк бўлади. Биз оналар ҳам оилам, болам деб яшаймиз. Чунки фаровон, тинч, соғлом оилада етук фарзанд вояга етади, камол топади.

Турмуш ўртоғим Ғайрат ака билан салкам ярим асрлик турмуш меваси 10 ўғил ва 1 қиз, 9 келин ва 1 куёв, 28 набирамиз бағримизда. Фарзандларимизнинг ҳаммаси ҳам вояга етиб элга хизмат қилишяпти. Ғайрат акангиз мени сидқидилдан ҳурматлайди. Болаларга ҳар доим «Онангни сийла, авайла, онанг рози, мен рози», — дейдилар.

Усаётган фарзандлар олдида она қандай масъулиятли бўлса, ота ҳам ўз ҳаёти ва турмуш тарзи билан ибрат бўлади. Шундагина фарзандлар ота-она меҳрига тўйиб бағри бутун ўсади.

1998 — Оила йили

ОИЛА ЙИЛИ ВАЗИФАЛАРИ:

— оиладаги муносабатларнинг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш, оила манфаатларининг ҳуқуқий муҳофазасини таъминлаш, оналик ва болалик ҳуқуқларини ҳимоя қилиш;

— оиланинг ижтимоий манфаатларини таъминлаш учун шароит яратиш, оила аъзоларининг саломатлигини сақлаш ва билим даражасини ошириш шарт-шароитларини яхшилаш;

— оиланинг иқтисодий манфаатларини таъминлаш учун шароит яратиш, оиланинг даромадлари, оила аъзоларининг бандлик даражасини ошириш, уй меҳнати ва турмуш шароитларини яхшилаш, кам таъминланган оилаларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш;

— оиланинг маънавий-ахлоқий асосларини такомиллаштириш ва маданий қизиқишларини ривожлантириш учун шароит яратиш;

— оиланинг соғлом, билимдон ёш авлоднинг тарбиялашдаги ролини ошириш, баркамол авлод ўстиришда оила ва жамиятнинг вазифаларини такомиллаштириш;

— оила муаммоларини илмий ва ижтимоий талбиқ этишни чуқурлаштириш, оила, аёл ва болаларнинг иқтисодий ҳамда ижтимоий тамойили мавқеини кўрсатувчи статистик ахборотлар тўплаш тизимини такомиллаштириш.

Ҳикматлар

ЯХШИ ФАЗИЛАТЛАР АСОСИ

• *Одам мевага, ота-она дарахтга ўхшайди. Дарахтни яхши тарбия қилсанг, меваси яхши ва ширин бўлади, шунингдек, ота-онага иззат ва ҳурматни кўпроқ қилсанг уларнинг сен ҳақингдаги дуоси тезроқ мустажоб бўлади...*

Кайковус.

• *Оқила рафиқам! Агар эринг ёнингда бўлишини истасанг, шунинг пайида бўлгинки, токи у ҳеч ерда сенинг ҳузурингдаги қаби роҳат-фароғат ва мулойимликка дуч келмасин.*

Пифагор.

• *Ота-онага муҳаббат — барча яхши фазилатларнинг асоси.*

Цицерон.

• *Сиз ота-онангиз билан қандай муомалада бўлсангиз, болаларингиз ҳам сиз билан худди шундай муомала қилишларини ёдда тутинг.*

Фалес.

• *Ўзаро муҳаббат фарзандлар туфайли мустаҳкамланади.*

Мемандр.

• *Эр билан хотин яшаш учун ҳаёт майдонида ҳар бирининг табиатига ва жисмига муносиб махсус ишлари бор. Шунинг учун эр билан хотиннинг ҳар иккиси баб-баравар иззат ва ҳурматга, тенг ҳуқуққа эгадирлар, бирининг вазифаси иккинчисиникидан кам эмасдир.*

«Инсон одоби» китобидан.

ТОТУВЛИКНИНГ ҲУҚУҚИЙ ҲИМОЯСИ

Оила йилида амалга оширилиши мўлжалланаётган асосий вазифалар, тадбирлар Дастурида унинг ҳуқуқий ҳимояси асосий ўрин тутади. Бу масъулиятли вазифаларни амалга оширишда адлия идоралари, жумладан Фуқаролик ҳолатлари далолатномаларини ёзиш бўлимлари муҳим роль ўйнайди. Оила йилида улар ўз ишларини қай тарзда режалаштирмоқдалар? Ҳозиргача қандай ишлар бажарилди? Тошкент шаҳар Адлия бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, фуқаролик ҳолатлари далолатномаларини ёзиш бўлимининг раҳбари Гулнора Иномжонова билан суҳбатимиз шу хусусда бўлди.

— Бугунги кунда шаҳримизда ФХДЁ идоралари томонидан 500 мингдан ортиқ оила мавжудлиги қайд этилган. Ҳар йили янги оилалар сони ўрта ҳисобда 15 мингтага ошиб бормоқда. Шуни алоҳида таъкидлаш кераки, аввалги йилларга қараганда 17—21 ёшда оила қуриб мустақил ҳаётга қадам ташлаш ҳоллари кўпайиб бормоқда.

Тиббиёт нуқтаи назаридан бу — оила қуриш учун мақбул ёш ҳисобланади. Бироқ ҳар доим ҳам ушбу ёшдагилар оиланинг ҳаётимизда тутадиган муҳим ўрнини англаган ҳолда, унинг мустаҳкамлиги ва бўлғуси болаларининг тақдири учун улкан масъулиятни тўла ҳис эта олмайдилар. Шу сабабдан, кўпинча ёш эр-хотинлар дастлабки қийинчиликлар, рўзғор икир-чикирларига дуч келгач, вазиятдан чиқишнинг «енгил» йўли — ажрашиш ҳаракатига тушадилар. Афсуски, бу йўл биринчи навбатда болаларга салбий таъсир кўрсатадиган бир қанча муаммоларни вужудга келтиради.

Қанчалик куюнмайлик, барча фуқаролик суд ишларининг 44 фоизини оила қўйди-чиқдилари жараёни ташкил этади. Ўтган йилнинг тўққиз ойи мобайнида эса шаҳарда 4173 та никоҳнинг бузилиш ҳоллари қайд этилди, улардан мингдан ортиғи ФХДЁ идоралари орқали ўтди. Афсуски, оилада болалар бўлмаган тақдирда ажрашиш ва мол-мулкни бўлиб олишга ўзаро келишган ҳолда оилалар бузилиб кетмоқда. Бошқа барча вазиятларда никоҳлар суд идоралари орқали бекор қилинади. Статистика маълумотларига назар ташлайдиган бўлсак, асосан биринчи бўлиб аёллар ажрашиш тўғрисида ариза билан мурожаат қилишларини кўрамиз. Аксарият ҳолларда бир йилдан беш йилгача турмуш кечирган оилалар ажралишади, лекин ўн йилдан ортиқ бир ёстиққа бош қўйган оилаларнинг бузилиши ҳам кўп учраб турадиган ҳоллардандир.

Ҳар бир оила — бу ўзига хос кичик давлат бўлиб, унда асрлар оша юзага келган ўзининг қонунлари, анъаналари, урф-одатлари ҳукм суради. Уларни сақлаш масъулияти, анъаналарнинг авлоддан авлодга ўтишини таъминлаш бурчи биринчи навбатда ота-оналар зиммасидаги вазифадир. Бурчлилик ҳисси, оилани ҳурмат қилиш туйғуларини болалар онгига уларнинг энг ёш чоғлариданоқ сингдириш керак. Катталар иззат қилинадиган, тинчлик-тотувлик, оиланинг ҳар бир аъзосига ҳурмат ҳукм сурадиган оилада ўсган болалар вақти келиб оила қурганларидан сўнг ўз ота-оналарига ўхшашга интиладилар ва ўз ҳаётларини ўсиб-улғайган оилалари қонуниятларига кўра барпо этишга ҳаракат қиладилар.

— ФХДЁ идораларининг Оила йили вазифаларини амалга ошириш бўйича тадбирлар дастурига киритиш учун аниқ таклиф-тавсиялари борми?

— ФХДЁ идоралари шаҳар хотин-қизлар қўмитаси ва жойлардаги хотин-қизлар кенгашлари ҳамда соғлиқни сақлаш муассасалари билан ҳамкорликда оилани мустаҳкамлаш ва бўлғуси авлодни соғломлаштириш мақсадида тажриба тариқасида ўз фаолият йўналишларига ёшларни оила қуришларидан олдин дастлабки тиббиёт кўригидан ўтказиш юмушини киритдилар. 1995 йилдан бошлаб у Шайхонтоҳур туманида талбиқ этилди ва бу ерда келин ва куёвга 42-поликлиникага таклифнома берилади. Ушбу тажриба қонуний асосда мустаҳкамланмаган ва янги ҳаётга қадам қўяётган ёшларни баъзан ажралиш ёки хаста зурриётнинг дунёга келишидек ноxуш оқибатларга дуч келишларининг олдини олиш мақсадида ихтиёрий равишда амалга оширилмоқда. Шуни айтиш керакки, биз мазкур тажрибани Акмал Икромов ва Собир Раҳимов туманларида ҳам талбиқ этишни режалаштирганмиз. Келгусида эса уни бутун республика бўйича ёйилишидан умидвормиз.

— Маълумки, жаҳондаги кўпгина мамлакатларда никоҳ шартномаси каби жиддий ҳуқуқий ҳужжат қабул қилинган бўлиб, унинг асосида эр-хотинлик никоҳи қайд этилади ва у оиланинг ҳар бир аъзоси манфаатлари, биринчи навбатда ота-оналарнинг болалар олдидаги мажбуриятларининг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлайди. Бир сўз билан айтганда, бу оила ҳуқуқлари бузилишига тўсиқ бўладиган ҳужжатдир. Бизнинг республикамизда ҳам никоҳ шартномасини жорий этиш юзасидан фикрларингиз қандай?

— Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг охирги сессиясида Оила кодексининг лойиҳаси қабул қилинди. Ўйлайманки, оилаларимиз тотувлигини ўйлаган ва никоҳ орқали ўз ҳаёт ришталарини боғлаётган ёшларни оила, болаларнинг жамият ҳаётидаги ўрни, унга бўлган масъулият тўғрисида яна бир карра жиддийроқ ўйлашга ундаш мақсадида лойиҳага никоҳ шартномаси тўғрисидаги модда киритилса ёмон бўлмасди.

— Бизларда хорижий фуқаролар билан ҳам никоҳлар қайд этилаётгани қулоғимизга чалинди. Улар ФХДЁ идоралари томонидан нимага асосланган ҳолда рўйхатдан ўтказилади?

— Амалдаги қонунчилик, никоҳ ва оила кодексига мувофиқ шундай никоҳларни ҳам қайд этиш кўзда тутилган. Бунинг учун бошқа мамлакат фуқаролари дастлаб республика Ташқи ишлар вазирлигида расмийлаштирув жараёнидан ўтадилар ҳамда махсус ҳужжатлар берилганидан сўнг уларга бизнинг республикамиз фуқароси билан никоҳдан ўтишга рухсат берилади. Ўтган 1997 йилда идораларимиз томонидан 180 дан ортиқ мана шундай никоҳлар расмийлаштирилди. Ўзбекистонда никоҳдан ўтиш ниятини билдирганлар орасида нафақат Ҳиндистон, Хитой, Япония, Покистон каби Осиё мамлакатлари, араб давлатлари вакиллари, балки АҚШ, Франция, Буюк Британия, Австрия ва бошқа юртларнинг фуқаролари ҳам бор. Қонунга кўра уларга юридик ҳужжат ҳисобланувчи ва умумий қабул қилинган нусхадаги никоҳдан ўтганлик тўғрисидаги гувоҳнома берилади. Бошқа мамлакатларда унинг мувофиқ ёки номувофиқ эканлиги тўғрисидаги масалани ўша давлатларнинг қонун чиқарувчи идоралари ҳал этадилар. Шу сабабдан, ўйлайманки, никоҳ шартномасининг киритилиши халқаро оилаларнинг ҳуқуқий томондан мустаҳкамланишига ҳам ўзининг сезиларли таъсирини кўрсатган бўларди.

Ильмира ЗАЙНУТДИНОВА суҳбатлашди.

Ҳунармандчилик

САНДИҚ ТЎЛА БАХТ БЎЛСИН

— Қўлларингиз асло дард кўрмасин, худди айтганимдай бўлибди-я, — деди буюртмачи аёл Вилоятхон кўрсатган сандиқларни кўздан кечирар экан.

Вилоятхон ва унинг турмуш ўртоғи Тўлқин Йўлдошевлар бундай миннатдорчилик сўзларини эшитганда диллари яйраб кетади ва ўз касбларига нисбатан меҳрлари янада ортади. Халқимизда «Ҳунар-зар, ҳунарли заргар» деган доно нақл бор. Бугунги кунда эса бу ибратли гап қанчалар тўғрилигини бозор иқтисодиёти яна бир бор исботламоқда.

Йўлдошевлар оиласини шаҳримизнинг Форобий кўчасида «Сандиқчилар оиласи» дейишади. Оила сардори Турғун ота Йўлдошев ҳозирда 68 ёшдалар.

— Сандиқчилик ҳунари бизга ота мерос, — деб ҳикоя қилади у киши биз билан суҳбатда. — Раҳматли отам ҳамиша «Ҳунар эгалла, болам, яхши-ёмон кунларингда асқотади» дер эдилар. Отамнинг гапи туртки бўлибми, ўзим ҳунарга жуда қизиққанлигим боисми, 5 ёшимда қўлимга мих ва болта олиб отамға ёрдамлашардим. Отам тўғри айтган эканлар, шу касбим туфайли элнинг яхшилигига хизмат қилдим, танилдим, уста деб ном қозондим. 5 фарзанд — 2 ўғил ва 3 қизни уйли-жойли қилдим. Нафақат уйли-жойли, балки уларда ҳам сандиқчилик касбига меҳр уйғота олдим. Уч қизим чевар, ўғилларим Тўлқин ва Абдураҳмонлар эсини танибдики, ота касби этагини маҳкам тутиб кам бўлмаяпти. Айниқса, катта ўғлим Тўлқин оиласи билан бу ҳунарга сидқидилдан киришишган. Худди кичик корхона дейсиз.

Уларнинг мўъжазгина устахонасида сандиқ тайёрлаш учун керак бўладиган тахта, тунука, мих ва турли хил бўёқлар тартиб билан тахланган. Тўлқин ва унинг ўғиллари Шуҳрат ва Шерзодлар тахталарни рандалаб сандиқ ясайдилар, тунукаларни қоқадилар. Вилоят эса уларга маромига етказиб безак беради. Ахир сандиқнинг харидоргир бўлишида унинг кўриниши ва чиройи муҳим аҳамиятга эга-да. Шуҳратнинг турмуш ўртоғи Дилноза ҳам уй юмушларидан бўшаганда қайнонасининг ёнида бўлади.

— Шу ҳунаримиз туфайли турмушимиз ҳам фаровон, — дейди оила бошлиғи Тўлқин Йўлдошев. — Оила тинчлиги, тотувлиги, соғлиғи, албатта ҳаммаси иқтисодга бориб тақалади. Шу касбнинг сир-асрорларини ўрганиб, унинг нонини еяр эканмиз, албатта, халқимиз дидидаги маҳсулот ишлаб чиқаришга интиламиз. Президентимиз Фармонлари билан ҳунармандларга яхши шароитлар яратилиши бизни жуда қувонтирди. «Чорсу» бозорида ўзимизнинг дўконимиз бор. Меҳнатимиз зое кетмаяпти. Шу ҳунар туфайли яхшигина ҳовли-жой қилдик, машинали бўлдик. Менимча оиланинг мустаҳкам бўлиши учун унинг моддий шароити ҳам бўлиши керак. Фарзандларимнинг болалари ҳам келажакда бу ҳунарни эъзозлашларига ишонаман.

— Сандиқ халқимизнинг азалий мероси, — дейди Вилоят Йўлдошева ҳам суҳбатга қўшилиб. — Ана ўзингиз қаранг, унинг жилолари кишини ўзига ром этади. Биз халқимизнинг меросини сақлаб қолиш билан бирга, уни ўзимизнинг санъаткорона моҳирлигимиз билан бойитишга интиламиз. Тўғриси, жило бераётган ҳар бир сандиғимда қалбимдаги энг яхши эзгу ниятлар акс этади, десам бўлади. Шу билан бирга шу сандиқ кириб борган хонадондаги оилаларнинг тинч-тотув ва бахтли яшашини тилайман.

Мана, шу қўли гул ҳунармандлар оиласи аъзолари ўз меҳнатлари билан оила ҳамжиҳатлигини, мустаҳкамлигини таъминлабгина қолмай, ўзга оилаларнинг бахтли кунларида ўз маҳсулотларини уларга тортиқ этишмоқда. Ишончимиз комилки, Оила йилида ҳам тотув оилада ясалган сандиқлар янги оилаларга бахт ва садоқат билан тўлган ҳолда кириб боради.

Шарифа ИЛЁСОВА.

СУРАТДА: «Сандиқчилар оила»сининг аъзоси Шуҳрат Йўлдошев.

Рашид Галиев олган сурат.

«Оқшом»

ДУШАНБА 2

ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 Лирик тароналар.
8.45 П. Қодиров. «Бобур». Видеофильм. 8-қисм.
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Оила». Тележурнал.
10.40 «Кино янгиликлари».
10.55 «Телевикторина».
11.05 «Бу ҳам кино». Сериал.
12.15 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
12.40 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
13.10 А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 1-қисм.
14.05 — 14.35 «Қизиқчи билан учрашув». Ҳожибой Тожибоев.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Олам ва одам».
18.30 «Ғаройиб парвоз». Янги йил арафасидаги саргузаштли видеофильм. 1-қисм.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.05 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ойдаги доғлар».
21.40 «Кўзларингни яширма». Ш. Қаюмов.
22.10 «Ўзбектелефильм» премьераси. А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 2-қисм.
22.55 «Она бўла қолгин менга, табиат».
23.05 «Ахборот».
23.30 — 23.35 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи» (рус тилида).
18.15 «Ерилтош». Мульт-тўплам.
18.35 «100 йиллик саргузаштлар давомида». Телесериал.
18.55 Мулоҳаза учун мавзу.
19.10 «Эгиз қўшиқлар».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Туризм ҳақида».
20.20 Дилором наволар.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Санта-Барбара». Телесериал.
21.50 «Камолот». Ёшлар учун дастур.
22.10 «Кундалик» (рус тилида).
22.30 «Олтин мерос».
22.40 «Даракчи» (рус тилида).
22.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.00 «Ёш Индиана Джонс хроникаси». Телесериал.
23.50 — 23.55 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

ЎзТВ III

18.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 18.20—21.35
*
21.35 «Кругозор». Тележурнал.
*
Россия давлат телевидениеси 22.00—22.30
*
22.30 Эълонлар.
22.35 «Плюшихадаги уч терак». Бадиий фильм.
23.50—00.10 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультомоша».
19.00, 21.05 Эълонлар.
19.05 «Оқибат». Телесериал.
19.45 «Умр баҳори».
20.00 Мусиқали танаффус.
20.05 «Жаҳон».
20.25 «Намастэ».
20.45 «Қўшиқ умри пойиндор».
21.10 Кинематограф. «Қайнона».
22.30 «Гўзаллик ва мангулик ҳақида».
22.50 «Спорт-тайм».
23.20—23.30 «Хайрли тун!»

СЕШАНБА 3

ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 П. Қодиров. «Бобур». Видеофильм 9-қисм.
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Талаб ва таклиф».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Табиийёт.
11.00 Инглиз тили.
11.30 География.
12.00 Биржа ва банк хабарлари.
12.15 Болалар учун. «Сеҳрли оҳанглар».
12.35 «Олам ва одам».
12.55 «Талаба ва спорт».
13.15 — 14.00 А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Видеофильм. 2-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ғаройиб парвоз». Янги йил арафасидаги саргузаштли видеофильм. 2-қисм.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Акция ва акциядор».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Тўртинчи ҳокимият».
21.25 «Олам қўшиққа тўлсин». Мусиқий дастур.
22.05 «Ўзбектелефильм» премьераси. А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 3-қисм.
22.50 «Тафаккур ва тақдир».
23.10 «Европа таассуротлари».
23.25 «Ахборот».
23.50 — 23.55 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Ерилтош» Мульт-тўплам.
18.35 «Ёввойи ҳайвонот олами».
19.00 «Очун».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Тарозу».
20.15 «Мусиқий йўлка».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Болливудга нигоҳ».
21.20 «Спорт қитъаси».
21.50 «Даракчи».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 Кинонигоҳ. Курт Рассел «Авария» фильмида.
24.00 — 00.05 «Тунингиз хайрли бўлсин!»

ЎзТВ III

18.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00
* * *
18.20—21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
*
Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.30
*
22.30 Эълонлар.
22.35 «Катта талант соҳиби». Бадиий фильм (Олмония).
23.50—00.10 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультомоша».
19.05, 21.30 Эълонлар.
19.10 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
19.55 «Сен ҳақингда ва сен учун».
20.10 Мусиқий дақиқалар.
20.15 Солиқ ҳақида сабоқлар.
20.30 «Ўйингоҳ».
20.50 «ТВ-IV да немис тўлқини».
21.10 «Хит-коллекция».
21.35 «Қувноқ кино».
23.05 Телефакт.
23.15 «Дурдаршан».
23.45—23.55 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА 4

ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 П. Қодиров. «Бобур». Видеофильм. 10-қисм.
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Зоология.
11.00 Давлат ва ҳуқуқ асослари.
*
11.30 «Аср сўнгида». Бадиий-публицистик кўрсатув.
11.50 «Қишлоқ стадионларида».
12.10 «Излаган имкон топади».
12.30 «Ўзбектелефильм» премьераси. «Тошлар тилга кирганда».
12.40 «Ватан, мадҳингни куйлайман». Мусиқий дастур.
13.15 А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 3-қисм.
14.05 — 14.35 «Омад юлдузи». Телеўйин.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ғаройиб парвоз». Янги йил арафасидаги саргузаштли видеофильм. 3-қисм.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 21.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Ранглар жилоси». Камолиддин Беҳзод.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 «Юрак кенгликларида». И. Бўронов.
22.00 «Ўзбектелефильм» премьераси. А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 4-қисм.
22.45 «Битик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
23.05 «Муҳаббат тилсими». Бадиий фильм.
00.25 «Ахборот».
00.50 — 00.55 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи» (рус тилида).
18.15 Жаҳон халқлари эртаклари.
18.40 «XX аср жиноятлари». Телесериал.
19.10 «Авлод».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Толеънома».
20.15 «Нафис мажлислар».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Жозиба».
21.10 «Хонадон».
21.30 «Санта-Барбара». Телесериал.
22.15 «Даракчи» (рус тилида).
22.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.35 «Кинонигоҳ».
24.00 — 00.05 «Тунингиз хайрли бўлсин!»

ЎзТВ III

18.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00
* * *
18.20—21.35
*
21.35 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.30
*
22.30 Эълонлар.
22.35 «Анаев йигитлари». Телефильм.
22.55 «Ўта жиддий». Бадиий фильм.
00.05—00.25 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультомоша».
19.05, 21.15 Эълонлар.
19.10 «Оқибат». Телесериал.
19.50 «Дунё ва болалар».
20.00 «Спорт-лотто».
20.10 «Ҳуқуқ ва бурч».
20.30 «Автосалтанат».
20.40 «Ҳаёт карвони».
21.00 «Оҳанглар оғушида».
21.20 «Олтин хазина». Ҳ. Ҳ. Ниёзий. «Майсаранинг иши». А. Ҳидоятов номидаги Ўзбек давлат драма театрининг спектакли.
23.00—23.10 «Хайрли тун!»

ПАЙШАНБА 5

ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Оиламиз оҳанглари». Мусиқий дастур.
9.10 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
9.30 «Гўзаллик оламида». Телефильм.
9.40 «Моҳиятни англаш: Давр ва таълим».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Бокира туйғулар».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Ботаника.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 Умумий биология.
*
12.00 Болалар учун. «Қизиқарли учрашувлар».
12.35 «Битик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
12.55 «Оламни асранг!».
13.15 А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 4-қисм.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

2 февралдан 8 февралгача кўриб, дам олинг

14.05 — 15.05 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Қўнғироқча».
18.30 «Ҳидоят сари».
18.55 «Ажаб саодат эрур». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.25, 20.55, 22.20 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Бевосита мулоқот».
21.45 «Қўшиқ-ла ҳаёт гўзал». Мусиқий дастур.
22.25 «Ўзбектелефильм» премьераси. А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 5-қисм.
23.10 «Инсон ва қонун».
23.30 «Навоийхонлик».
23.35 «Қиёфа».
24.00 «Ахборот».
00.25 — 00.30 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

9.00 «Болалар дунёси».
9.15 «Турфа олам».
9.40 «Нафосат».
9.50 «Кенгга — кенг дунё».
10.05 Жаҳон халқлари эстрадаси.
10.15 Қалб таронаси.
10.40 Видео — «О».
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Аралаш-қуралаш». Болалар учун дастур.
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Катта танаффус». Телеўйин.
19.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Бир жуфт қўшиқ».
20.05 «Сир».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Мутойиба».
21.30 «Иймон».
21.55 «Даракчи».
22.05 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 Кино жавонидан.
23.45 — 23.50 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

ЎзТВ III

18.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00
* * *
18.20—21.35
*
21.35 «Муваффақият». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.30
*
22.30 Эълонлар.
22.35 Ҳинд фильми ишқибозларига: «Жаннат». 1-серия.
23.45—00.05 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультомоша».
19.00, 21.35 Эълонлар.
19.05 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
19.50 «02» тўлқинида.
20.05 «Ракурс».
20.35 «Ҳамшаҳарлар».
20.55 «Интерспорт».
21.15 Мусиқий Олимп.
21.40 Киносалон.
23.10 «7 дан 70 гача».
23.35 «Дурдаршан».
00.05—00.15 «Хайрли тун!».

ЖУМА 6

ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Қўшиқ — маънавият кўзгуси». Мусиқий дастур.
9.00 «Юзма-юз».
9.20 «Мураббий». Спорт дастури.
9.35 «Аждодларимиз мероси».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Ҳикматлар хазинаси».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари,
11.00 Немис тили.
*
11.30 «Қиёфа».
11.55 «Рақс алифбоси».
12.15 «Меҳр макони».
12.35 «Бор экан-да, йўқ экан». Телефильм.
12.45 «Халқ ижодиёти».
13.15 А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 5-қисм.
14.05 — 15.05 «Сайқал». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Умид учқунлари». Тележурнал.
18.35 «Теннис клуби».
18.50 «Ўзбекистон қаҳрамонлари».
19.05 Шарқ тароналари.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Тафсилот».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 Санъат усталарининг концерти.
22.05 «Ўзбектелефильм» премьераси. А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 6-қисм.
22.50 «Сеҳрли шуъла».
23.10 «Ахборот».
«Мунаввар дунё». Дам олиш дастури.
23.35 «Олам».
23.55 «Бахлул доно». Бадиий фильм.
01.25 — 01.30 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

9.00 «Аралаш-қуралаш». Болалар учун дастур.
9.15 «Катта танаффус».
9.40 «Бир жуфт қўшиқ».
9.50 «Сир».
10.10 «Мутойиба».
10.40 «Иймон».
11.10 «Кино жавонидан».
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Бор экан-да, йўқ экан...»
18.25 «Нозик мўъжиза».
18.35 «XX асрнинг улуғ жумбоқлари». Телесериал.
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Сизлардан ишорат».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ривоят».
21.15 «Яхши дам олинг».
21.25 «Санта-Барбара». Телесериал.
22.10 «Ғазал соғинчи».
22.30 «Даракчи».
22.40 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.50 Саргузашт фильмлар экрани. «Геракл саргузаштлари».
00.25 — 00.30 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

ЎзТВ III

18.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00
* * *
18.20 — 21.35
*
21.35 «Мусиқа ҳамма учун». Мусиқий дастур.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.30
*
22.30 Эълонлар.
22.35 «Жаннат». Бадиий фильм. 2-серия.
23.55—00.15 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультомоша».
19.00, 21.15 Эълонлар.
19.05 «Оқибат». Телесериал.
19.50 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.10 Наволарда аён этсам.
20.30 Мардон йигитлар.
20.45 «Араб эстрадаси».
21.20 Кинематограф. «Сабр косаси».
22.45 Жума куни ишдан сўнг.
23.10—23.20 «Хайрли тун!».

ШАНБА 7

ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Мусиқа бўстони». Телеальманах.
9.00 «Шоҳруҳ клуби».
9.20 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
9.40 «Парвоздаги турна». Бадиий фильм.
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
11.05 «Севгим, севгилим».
11.25 «Идрок».
11.45 «Эртаклар — яхшиликка етаклар».
*
12.25 Футбол майдонларида.
12.45 «Сaболарда аён этсам». Мусиқий дастур.
13.15 А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 6-қисм.
14.00 «Туркий қавмлар». Калтатой.
14.15 — 14.45 «Цирк, цирк, цирк».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Шоирлар — болаларга».
18.30 «Мувозанат». Ахборот-таҳлилий кўрсатув.
19.00 «Ҳайрат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Омонлик тилаймиз».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи».
21.25 «Ҳамма кўриши шарт ... эмас».
22.25 «Ўзбектелефильм» премьераси. А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 7-қисм.
23.10 «Жаҳон спорти».
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури.
23.20 «Мусиқий саёҳат».
23.40 «Боржиа узуги». Бадиий фильм. 1 ва 2-серия-лар.

ЎзТВ II

9.00 «Бор экан-у, йўқ экан».
9.10 Нозик мўъжиза.
9.20 «XX асрнинг улуғ жумбоқлари». Телесериал.
9.50 «Сизлардан ишорат».
10.20 Саргузашт фильмлар экрани. «Геракл саргузаштлари».
11.50 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
12.10 «Ривоят».
12.25 «Яхши дам олинг».
12.35 «Ғазал соғинчи».
12.55 «Ўргимчак тўри». Телесериал.
13.40 «Джонни Квест саргузаштлари». Мультфильм.
* * *
14.00 Кўрсатувлар дастури.
14.05 Эгиз қўшиқлар.
14.25 «Таурас кучга кирганда». Телесериал (Австралия).
15.15 «Спорт қитъаси».
15.45 «Онагинам».
16.05 «Спорт қитъаси».
16.35 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал (АҚШ).
17.25 «Мусиқий ўлка».
17.40 «Ерилтош».
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Боланинг тили».
18.30 «Сувости дунёсига саёҳат».
18.50 «Глобус».
19.00 «Қонун ҳимоясида».
19.10 «Жозиба».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Бизнес-академия».
20.10 «Дилбарим».
20.30 «Ахборот».
21.00 «ТВ ва театр».
21.20 «Даллас». Телесериал.
22.10 «Даракчи».
22.20 «Кўнгил кўнгилга пайванд».
22.50 «Интер-футбол».
23.10 Мусиқа ва Эълонлар.
23.20 Киноклассика. «Сўнгги император».
01.00 — 01.05 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

ЎзТВ III

18.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 18.55—00.30
*
00.30 Эълонлар.
00.35—01.00 «Мўъжизакор гўзаллик сири». Телефильм.

ЎзТВ IV

10.00 «Спектаклдан сўнг».
10.20 Эълонлар.
10.25 Биргаликда куйлайлик.
11.10 «Чинсэн».
11.40 Шанба эртаги.
12.50—13.20 «Кросс-Роудс» кафесига хуш келибсиз». («Америкага бир назар» кўрсатувига илова: инглиз тили — ҳамма учун).
***
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультомоша».
19.00, 21.55 Эълонлар.
19.05 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
19.50 «Шанба оқшомида».
20.00 Далил ва шарҳ.
20.15 Авторейд.
20.25 «Рақслар қанотида».
20.50 Ассалом, Франция!
21.15 Эсдалик учун дастхат.
21.35 «Хит-коллекция».
22.00 Киносалон.
23.40 Спорт-марказ.
00.25 «Бу ажиб дунё».
00.40 —00.50 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА 8

ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Ҳамма кўриши шарт... эмас».
12.00 Болалар учун. «Қувноқ стартлар».
12.40 «Зийнат».
13.00 А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 7-қисм.
13.45 — 14.45 «Нурли келажак». Видеоканал.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Мультолам».
18.20 «Шеър ва шуур».
18.30 «Ишқ риштаси». К. Худойбердиева.
18.50 «Ўзспортлото».
19.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Чироғи ёниқ уй». Телетанлов.
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Якшанба оқшомида». Дам олиш дастури.
21.40 «Ўзбектелефильм» премьераси. А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм. 8-қисм.
22.05 «Спорт, спорт, спорт».
«Аср мўъжизаси» кинодастури.
22.25 «Кино янгиликлари».
22.40 «Ўзбек киноси ижодкорлари».
23.00 «Бу ҳам кино». Сериал.
00.10 — 00.15 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

9.00 «Боланинг тили».
9.15 «Глобус».
9.25 «Қонун ҳимоясида».
9.35 «Жозиба».
9.50 «Бизнес-академия».
10.05 «Дилбарим».
10.20 «ТВ ва театр».
10.40 «Даллас». Телесериал.
11.30 «Кўнгил кўнгилга пайванд».
12.00 «Интер-футбол».
12.20 Киноклассика. «Сўнгги император».
*
«ЯКШАНБАДА ЯХШИ ДАМ» ДАСТУРИ.
14.00 Кўрсатувлар дастури.
14.05 Жаҳон халқлари эстрадаси.
14.30 «Таурас кучга кирганда». Телесериал (Австралия).
15.20 «Интер-футбол».
16.00 Сиз ёқтирган қўшиқлар.
16.20 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал (АҚШ).
17.10 «Бизнес-экспресс томошалари». Шоу дастури.
17.40 Мультипанорама.
18.00 «Даракчи».
18.10 «Сувости дунёсига саёҳат».
18.35 «Синфдош».
19.00 «Бари ҳазил».
19.10 15 дақиқа спорт ҳақида.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Жараён».
20.15 Тақвим, оҳанглар ва эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Мусиқа салтанати».
21.30 «Даллас». Телесериал.
22.20 «Даракчи».
22.30 «Миллионлар уйини».
22.50 «Келгуси ҳафтада».
23.10 Видео—«О». Луи де Фюнес «Фитна» комедиясида.
00.45 — 00.55 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

ЎзТВ III

18.20 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 18.25—24.00
*
24.00 Эълонлар.
00.05—00.30 «Панорама» (рус тилида)

ЎзТВ IV

9.00 «Хайрли тонг!».
9.30 «Парле ву франсэ?»
9.55 Якшанба эртаги.
11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.45 Клип-антракт.
11.55 Эълонлар.
12.00 Киносалон. «Фирма».
14.00 «Ракурс».
14.30 «Жонли сайёра».
14.50 Клип-антракт.
15.00 Кундузги сеанс. «Даут Фаер хоним».
16.35 Мультэкран.
16.50 — 17.10 «Сенинг вақтинг».
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
18.45 «Мультомоша».
19.00, 22.25 Эълонлар.
19.05 «Кобра». Телесериал.
19.50 Бугунги кун мавзуси.
20.05 Клип-антракт.
20.15 Хайрли оқшом.
20.45 Клип-антракт.
20.55 Телеташриф.
21.15 Иштирок этувчилар.
21.35 Жаҳон кино янгиликлари.
22.05 Мусиқий Олимп.
22.30 Киносалон. «Беверли Хилслик полициячи».
00.05—00.15 «Хайрли тун!».

30-канал

ДУШАНБА, 2

18.00 ГАЧА ПРОФИЛАКТИКА.
18.00 «ТВ-ҳамкор».
18.20 «Демпси ва Мейкпис». Саргузашт сериал (Англия).
19.10 «Лабиринт». Телесериал (Бразилия).
20.00 «ТВ-ҳамкор».
20.20 «Тунги мультик».
20.50 «Алондра». Телесериал (Мексика).
21.20 «Клип-сюрприз».
21.30 «ТВ-ҳамкор».
21.50 «Қон ва қум». Мелодрама.
23.30 «МЭШ госпиталидаги бошоғриқ хизмат». Телесериал (АҚШ).
Ярим тундан сўнг «30-канал»да:
24.00 «Адвокат». Детектив. 1-серия.

СЕШАНБА, 3

9.05 «ТВ-ҳамкор».
9.25 «Карапуз-ТВ».
10.00 «Юлдузлар ёмғири».
10.30 Тонгги сериал.
11.00 «Берлин устидаги осмон». Мелодрама.
12.45 «Касби — шифокор».
13.40 «ТВ-ҳамкор».
14.00 «Орқага йўл йўқ». Драма. 1-серия.
15.20 Кундузги сериал.
15.50 «Хит-коктейль».
16.05 «Меросхўр». Телесериал (Бразилия).
17.00 «Карапуз-ТВ».
17.30 «Қўшни қизлар». Ўсмирлар учун сериал (Франция).
18.00 «ТВ-ҳамкор».
18.20 «Демпси ва Мейкпис». Саргузашт сериал (якунловчи).
19.10 «Лабиринт». Телесериал.
20.00 «ТВ-ҳамкор».
20.20 «Тунги мультик».
20.50 «Алондра». Телесериал.
21.20 «Клип-сюрприз».
21.30 «ТВ-ҳамкор».
21.50 «Манекенщицалар жаннатда». Комедия. 2-серия.
23.30 «МЭШ госпиталидаги бошоғриқ хизмат».
Ярим тундан сўнг «30-канал»да:
24.00 «Адвокат». Детектив. 2-серия.

ЧОРШАНБА, 4

9.05 «ТВ-ҳамкор».
9.25 «Карапуз-ТВ».
10.00 «Мих».
10.30 Тонгги сериал.
11.00 «Бўрон остидаги олов». Ўткир сюжетли фильм.
12.25 «Хит-коктейль».
12.45 «Касби — шифокор».
13.40 «ТВ-ҳамкор».
14.00 «Орқага йўл йўқ». Драма. 2-серия.
15.20 Кундузги сериал.
15.50 «Хит-коктейль».
16.05 «Меросхўр». Телесериал.
17.00 «Карапуз-ТВ».
17.30 «Қўшни қизлар». Ўсмирлар учун сериал.
18.00 «ТВ-ҳамкор».
18.20 «Йўловчи». Телесериал (АҚШ).
19.00 «Лабиринт». Телесериал.
20.00 «ТВ-ҳамкор».
20.20 «Тунги мультик».
20.50 «Алондра». Телесериал.
21.20 «Клип-сюрприз».
21.30 «ТВ-ҳамкор».
21.50 «Сашка». Драма.
23.30 «МЭШ госпиталидаги бошоғриқ хизмат». Телесериал.
Ярим тундан сўнг «30-канал»да:
24.00 «Адвокат». Детектив. 3-серия.

ПАЙШАНБА, 5

9.05 «ТВ-ҳамкор».
9.25 «Карапуз-ТВ».
10.00 «Висол». Мусиқий дастур.
10.30 Тонгги сериал.
11.00 «Зулмат элчиси». Ўткир сюжетли фильм.
12.35 «Хит-коктейль».
12.45 «Касби — шифокор».
13.40 «ТВ-ҳамкор».
14.00 «Орқага йўл йўқ». Драма. 3-серия.
15.20 Кундузги сериал.

30-канал

15.50 «Хит-коктейль».
16.05 «Меросхўр». Телесериал.
17.00 «Карапуз-ТВ».
17.30 «Қўшни қизлар». Ўсмирлар учун сериал.
18.00 «ТВ-ҳамкор».
18.20 «Йўловчи». Телесериал.
19.00 «Лабиринт». Телесериал.
20.00 «ТВ-ҳамкор».
20.20 «Тунги мультик».
20.50 «Алондра». Телесериал.
21.20 «Клип-сюрприз».
21.30 «ТВ-ҳамкор».
21.50 «Зангори кийимдаги хоним». Криминал мелодрама.
23.30 «МЭШ госпиталидаги бошоғриқ хизмат». Телесериал.
Ярим тундан сўнг «30-канал»да:
24.00 «Қассоб». Детектив триллер.

ЖУМА, 6

9.05 «ТВ-ҳамкор».
9.25 «Карапуз-ТВ».
10.00 «Мусқаймоқ». Мусиқий дастур.
10.30 Тонгги сериал.
11.00 «Оддий муҳаббат». Драма.
12.30 «Хит-коктейль».
12.45 «Касби — шифокор».
13.40 «ТВ-ҳамкор».
14.00 «Циклон тунда бошланади». Ўткир сюжетли фильм.
15.20 Кундузги сериал.
15.50 «Хит-коктейль».
16.05 «Меросхўр». Телесериал.
17.00 «Карапуз-ТВ».
17.30 «Қўшни қизлар». Ўсмирлар учун телесериал.
18.00 «ТВ-ҳамкор».
18.20 «Йўловчи». Телесериал.
19.00 «Лабиринт». Телесериал.
20.00 «ТВ-ҳамкор».
20.20 «Тунги мультик».
20.50 «Алондра». Телесериал.
21.20 «Клип-сюрприз».
21.30 «ТВ-ҳамкор».
21.50 «Икковлон». Телесериал (АҚШ).
22.40 Мусиқий дастур.
23.30 «МЭШ госпиталидаги бошоғриқ хизмат». Телесериал.
Ярим тундан сўнг «30-канал»да:
24.00 «Полиция жетонидаги қон». Полиция жангари фильми.

ШАНБА, 7

9.05 «ТВ-ҳамкор».
9.25 «Карапуз-ТВ».
10.00 «Самонинг кашф этилиши».
11.00 «Брюс Лазер» таништиради: «Отелло». Драма.
12.45 «Бизнинг ўқитувчимиз доктор Шпехт» (Германия).
13.40 «ТВ-ҳамкор».
14.00 «Шундай полициячи яшаган эди». Ўткир сюжетли фильм.
15.35 «Хит-коктейль».
16.00 «А дан Я гача».
16.30 «Мен ва итим». Дог-шоу.
17.00 «Моделлар академияси». Ёшлар сериали.
17.30 «Манстровлар оиласи». Комик сериал.
18.00 «ТВ-ҳамкор».
18.20 «Мусқаймоқ».
18.45 «Симпсонлар». Мультсериал.
19.10 «Севги кемаси». Телесериал (АҚШ).
20.00 «ТВ-ҳамкор».
20.20 «Тунги мультик».
20.50 «Алондра». Телесериал.
21.20 «Клип-сюрприз».
21.30 «ТВ-ҳамкор».
21.50 «Махфий материаллар». Телесериал.
22.40 «Унгача ва сўнгра...».
23.20 «Юлдузли кўприк».
23.30 «Видеомода».
Ярим тундан сўнг «30-канал»да:
24.00 «Бостириб кириш кучи». Ўткир сюжетли фильм.

ЯКШАНБА, 8

9.05 «ТВ-ҳамкор».
9.25 «Карапуз-ТВ».
10.00 «Самонинг кашф этилиши».
11.00 «Брюс Лазер» таништиради: «Кичкинтой — каратэ». Саргузашт фильм. 1-қисм.
12.45 «Бизнинг ўқитувчимиз доктор Шпехт».
13.40 «ТВ-ҳамкор».
14.00 «Товон пули». Триллер.
16.00 Спорт дастури.
16.30 «Мих» И.Николаев билан.
17.00 «Моделлар академияси». Ёшлар сериали.
17.30 «Манстровлар оиласи». Комик сериал.
18.00 «ТВ-ҳамкор».
18.20 «Висол». Мусиқий дастур.
18.45 «Симпсонлар». Мультсериал.
19.10 «Севги кемаси». Телесериал.
20.00 «ТВ-ҳамкор».
20.20 «Тунги мультик».
20.50 «Алондра». Телесериал.
21.20 «Клип-сюрприз».
21.30 «ТВ-ҳамкор».
21.50 «Махфий материаллар». Телесериал.
22.40 «Оқ тўти» клуби.
23.30 «Авто-шоу».
Ярим тундан сўнг «30-канал»да:
24.00 «Улар икки киши». Психологик драма.

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

ДУШАНБА, 2

6.00 «Хайрли тонг!».
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.20 — Янгиликлар.
9.15, 18.20 — «Машъум мерос». Сериал.
10.00 «Мўъжизалар майдони».
11.00 «Сиҳат-саломатлик».
11.30, 19.30 — «Куйини топинг». Телеўйин.
12.15 «Биргалашиб» дастури.
13.00 Олтин серия. «Бриллиант қўл».
15.20 Мультсериал.
15.45 «Марафон-15».
16.05 «Юлдузли онлар».
16.40 «Робин Гуднинг янги саргузаштлари».Сериал.
17.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.30 «Оламга саёҳат».
19.05 «Тиғиз пайт».
20.00 Душанба куни Познер билан. «Ниқобдаги киши» дастури.
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 «Улар Ватан учун жанг қилганлар» фильми. 1 ва 2-сериялар.

СЕШАНБА, 3

6.00 «Хайрли тонг!».
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.15 — Янгиликлар.
9.15, 18.20 — «Машъум мерос». Сериал.
10.00 В. Познернинг «Ниқобдаги киши» дастури.
10.45 «Кулги панорамаси». Кўрсатувни Е. Петросян олиб боради.
11.20 «Хонаки кутубхона».
11.30, 19.30 — «Куйини топинг». Телеўйин.
12.15 «Биргалашиб» дастури.
13.05 Вячеслав Тихонов «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси» фильмида. 1-серия.
14.20 «Мусиқий почта».
15.20 Мультсериал.
15.55 «Бахтли тасодиф».
16.40 «Робин Гуднинг янги саргузаштлари». Сериал.
17.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.30 «Оламга саёҳат».
19.05 «Тиғиз пайт».
20.00 «Мавзу».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 Алла Ларионова ва Михаил Жаров «Тантиқ Анна» фильмида.
23.25 Эльдар Рязановнинг «Париж сирлари». Роман Гари. 1-қисм.

ЧОРШАНБА, 4

6.00 «Хайрли тонг!».
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.20 — Янгиликлар.
9.15, 18.20 — «Машъум мерос». Сериал.
10.00 «Мавзу».
10.45 «Ҳайвонот оламида».
11.25 «Жентльмен-шоу».
12.15 «Биргалашиб» дастури.
13.05 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси» фильми. 2-серия.
14.25 «Армия дўкони».
15.20 Мультсериал.
15.45 «Қойилмақом давра».
16.10 «Чангалзорлар даъвати».
16.40 «Робин Гуднинг янги саргузаштлари». Сериал.
17.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.30 «Оламга саёҳат».
19.05 «Тиғиз пайт».
19.30 Леонид Ярмольник «Олтин талвасаси» дастурида.
20.10 «Инсон ва қонун».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 Катрин Денев ва Филипп Нуаре «Африкалик йигит» саргузашт комедиясида.
23.40 Эльдар Рязановнинг «Париж сирлари». Роман Гари. 2-қисм.

ПАЙШАНБА, 5

6.00 «Хайрли тонг!».
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.40 — Янгиликлар.
9.15, 18.20 — «Машъум мерос». Сериал.
10.00 «Инсон ва қонун».
10.40 «Ҳамма уйдалигида».
11.15 «Хонаки кутубхона».
11.25, 19.30 — «Бу эрмак жониворлар». Телеўйин.
12.15 «Биргалашиб» дастури.
13.05 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси» фильми. 3-серия.
14.20 Леонид Ярмольник «Олтин талвасаси» дастурида.
15.20 Мультсериал.
15.45 «Қойилмақом давра».
16.15 «Лего-го!».
16.40 «Робин Гуднинг янги саргузаштлари». Сериал.
17.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.30 «Оламга саёҳат».
19.05 «Тиғиз пайт».
20.00 «Эслашлари учун...» Юрий Белов. Кўрсатувни Л. Филатов олиб боради.
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 Вячеслав Тихонов ва Любовь Полищук «Имтиёзли муҳаббат» мелодрамасида.
00.10 «Каскадёрлар. Ҳунарбозлик». Сериал.

ЖУМА, 6

6.00 «Хайрли тонг!».
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.25 — Янгиликлар.
9.15, 18.20 — «Машъум мерос». Сериал.
10.05 «Саёҳатчилар клуби».
10.55 «Смак».
11.15 «Хонаки кутубхона».
11.25 «Янгра, гармонь!».
12.15 «Биргалашиб» дастури.
13.05 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси» фильми. 4-серия.
14.30 «Каскадёрлар. Ҳунарбозлик». Сериал.
15.20 Африка саргузаштлари «Филлар ҳукмдори» фильмида.
16.55 «Сезам кучаси».
17.25 «50х50». Мусиқий дастур.
19.10 «Сиҳат-саломатлик».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 Буюк изқуварлар: Коломбо «Ўлим билан кимўзарга» детективида.
23.35 «Нигоҳ».
00.35 Тунги кинозал. Владимир Стеклов «Савой» саргузашт фильмида.

ШАНБА, 7

8.00 Александр Демьяненко ва Вячеслав Тихонов «Кўча бўйлаб қути олиб борардик» фильмида.
9.10 Мультфильмлар.
9.40 «Лотто-Миллион».
9.45 «Руҳоний сўзи». Митрополит Кирилл.
10.00, 15.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.10 «Хонаки кутубхона».
10.30 «Мусиқий почта».
11.10 «Каламбур». Ҳажвий журнал.
11.45 «Смак».
12.05 «Бир нодир асар тарихи».
12.30 Қувноқ воқеалар «Аралаш-қуралаш» журналида.
12.55 «Америка М. Таратута билан».
13.25 «Ғаройиб бола». Комедия.
15.20 Лев Николаев «Цивилизация» дастурида.
15.50 Мультфильм.
16.35 «Ҳайвонот оламида».
17.15 «Бу қандай содир бўлган эди». «Салом, мен холангиз бўламан!».
18.20 Владислав Третьяк «Фруттис чердаги» дастурида.
18.55 Комиссар Каттани «Спрут-3» сериалида. 5-серия.
20.10 «Жентльмен-шоу».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.35 Жаҳон киноси. Мел Гибсон «Даҳшатли қурол» жангари фильмида.
23.40 XVIII қишки Олимпиада ўйинларининг очилиши ҳақидаги репортаж. Наганодан кўрсатилади.
00.30 Биринчи канал коллекцияси. Севги лабиринтлари «Яширинлик» фильмида.

ЯКШАНБА, 8

7.50 Вячеслав Тихонов ва Валентин Гафт «Бошқа тарафли киши» фильмида.
9.25 «Дисней-клуб»: «Чип ва Дейл ёрдамга ошиқмоқда».
9.55 «Спортлото».
10.00, 15.00 00.20 — Янгиликлар.
10.10 Дм. Криловнинг «Йўлда ёзилмаган қайдлари».
10.30 «Ҳамма уйдалигида».
11.10 «Тонг юлдузи».
12.00 XVIII қишки Олимпиада ўйинлари. Чанғилар. 15 км. Хотин-қизлар. Наганодан кўрсатилади.
13.15 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Сериал.
14.10 Алла Пугачёва «Кулги панорамаси» ҳузурида меҳмонда.
15.25 «Саёҳатчилар клуби».
16.15 «Дисней-клуб»: «Винни-Пухнинг янги саргузаштлари».
16.40 «Дисней-клуб»: «Ўрдак воқеалари».
17.10 Леонид Якубович «Тарих ғилдираги» телеўйинида.
17.55 «Санамлар, санамлар...» Тамара Гвердцители куйлайди.
18.25 Вячеслав Тихонов «Ажойиб кишилар ҳаёти» сериясида.
19.00 Олтин серия. «Бу воқеа Пеньковда содир бўлганди».
20.55 «Киноафиша».
21.00 «Время».
22.55 Келажак синови «Катта» комедиясида.
24.00 Катталар учун мультфильм.

ҚОЗОҒИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ ДАСТУРИ

ДУШАНБА, 2

6.00—7.30 Тонгги дастур.
***
17.05 Мультфильм.
17.10 Телефильм.
17.30 «Элиснинг ажойиб саргузаштлари». Болалар учун фильм.
18.00 «Хит-парад».
18.10 «Гутен абенд!» Немис таҳририятининг кўрсатуви.
18.35 «Круиз» альманахи. Ахборот-маърифий кўрса-туви.
18.50 «Ютуқ» салони.
19.00 «Мегаполис». Телеўйин.
19.20 «Сифат».
19.35 «Юртдошлар».
20.00 «Даллас». Телесериал.
21.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
21.40 «Прессинг». Спорт янгиликлари.
21.50 Телетеатр.
22.55 «Ютуқ» салони.

СЕШАНБА, 3

6.00—7.30 Тонгги дастур.
***
17.05 «Қаердасан, Чапай». Қисқа метражли фильм.
17.30 А.Эшимовнинг ижодий кечаси.
18.00 «Хит-парад»
18.40 «Мусиқа».
18.50 «Ютуқ» салони.
19.00 «Декабрь».
19.35 Қозоғистон телевидениеси — 40 ёшда. «Хотиралар архиви», «Менинг полапонларим». Роза Жанчурованинг ижодий кечаси.
20.00 «Даллас». Телесериал.
20.55 «Омонат».
21.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
21.40 «Прессинг». Спорт янгиликлари.
22.10 «Эркин шамол». Бадиий фильм. 1-серия.
23.10 «Ютуқ» салони.

ЧОРШАНБА, 4

6.00—7.30 Тонгги дастур.
***
17.10 Телефильм.
18.00 «Хит-парад».
18.30 «Эн-шашу».
18.50 «Ютуқ» салони.
19.00 «Замин». Экологик альманах.
19.20 «Сифат».
19.35 «Юртдошлар».
20.00 «Даллас». Телесериал.
20.55 «Омонат».
21.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
21.40 «Прессинг». Спорт янгиликлари.
21.50 «Капитанга турмушга чиқмоқчиман». Бадиий фильм.
23.15 «Ютуқ» салони.

ПАЙШАНБА, 5

6.00—7.30 Тонгги дастур.
***
17.05 Концерт.
17.30 Мультфильм.
18.00 «Хит-парад».
18.25 Бевосита мулоқот.
18.50 «Ютуқ» салони.
19.00 «Хотиралар архиви».
19.25 «Мусиқа».
19.35 «Йўлдаги қайдлар».
20.00 «Даллас». Телесериал.
20.55 «Омонат».
21.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
21.40 «Прессинг». Спорт янгиликлари.
22.10 «Эркин шамол». Бадиий фильм. 2-серия.
23.20 «Ютуқ» салони.

ЖУМА, 6

6.00—7.30 Тонгги дастур.
***
17.10 «Ижод». Ф.М. Достоевский.
17.40 Туғилган кунинг билан «Каре сарам!»
18.00 «Хит-парад».
18.10 «Давр бўсағасида».
18.30 Концерт.
18.50 «Ютуқ» салони.
19.00 «Телекўргазма».
19.25 «Уйқурилишбанки»: уй вазифаси».
19.35 «Юртдошлар».
20.00 «Сан-Франциско кўчалари». Телесериал.
21.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
21.40 «Прессинг». Спорт янгиликлари.
21.50 «Айрилиқ». Бадиий фильм.

ШАНБА, 7

9.00 «Ҳақиқат».
9.30 Мультсериал.
9.55 «Сиҳат-саломатлик».
10.15 «Еркем-ай».
10.40 «Талабалар саҳнасида».
11.00 дан 16.55 гача профилактика.
17.00 Мусиқий видеофильм.
17.15 «Таурус кучга кирмоқда». Телесериал.
18.05 «Гутен абенд!» Немис таҳририятининг кўрсатуви.
18.30 «Умр — оқар дарё».
19.00 «Спорт +» телеканали намойиш этади.
20.00 «Сан-Франциско кўчалари». Телесериал.
20.55 «Омонат».
21.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
21.40 «Мусиқий саёҳат-97».
22.40 «Ботир Баян». Бадиий фильм.

ЯКШАНБА, 8

8.05 «Уйғон ва куйла».
8.35 «Фудзияма». Спорт машқлари.
8.50 «Қозоғистон чавандозлари».
9.10 Болалар учун мусиқий табрик кўрсатуви.
9.30 «Талисман» болалар видеостудияси «Сафари» янгиликлар дастурини таништиради.
10.00 «Товушлар музейи».
10.30 «Еркем-ай».
11.00 «Каратауда бир мактаб бор».
11.40 Александр Васин ижросида қўшиқлар ва романслар.
12.30 «Энши балапан».
13.00 «Сирлашайлик». Аёллар телеклуби.
13.30 Режиссер Шакен Айманов.
13.50 Мусиқий дақиқалар.
14.00 «Ипак йўли». Телеэкспедиция.
14.30 «Замин соҳиби».
14.50 Маданият янгиликлари.
15.00 «Ютуқ» салони.
15.30 «Таурус кучга кирмоқда». Телесериал.
16.20 «Мусиқий меҳмонхонада». Л.Скаржановскаянинг муаллифлик кўрсатуви.
16.50 «Бойтумор».
17.20 «Ёшлар: муаммолар йўқми?»
17.45 Боқижон Бойқадамов таваллудининг 80 йиллиги.
18.15 «Дубль-1» А.Амирқулов билан.
18.40 «S формуласи». Ибраш Бусунбоев кўрсатуви.
19.00 «Шахс». Жанна Ахметованинг муаллифлик кўрсатуви.
19.25 «Уйқурилишбанки»: «Уй вазифаси». Банк хизматлари ҳақида кўрсатув.
20.05 «Олтин дала». Телеўйин.
20.45 Қозоғистон телевидениеси — 40 ёшда.

«Оқшом»

ЧИНАКАМИГА «ТАНСИҚ НОН»

Суратли лавҳа

Эрталаб нонуштага иссиқ нон харид қилиш учун дўконга борамиз. Бўрсилдоқ нонни дастурхонга қўяр эканмиз, кўпчилигимиз мана шундай мазали нонларни аҳолига етказиб бераётган новвойларимиз меҳнатидан мамнун бўламиз. Шундай жамоалардан бири пойтахтимизнинг Миробод туманида жойлашган, ўзининг турли-туман маҳсулоти билан аҳоли эҳтиёжини қондираётган «Тансиқ нон» ҳиссадорлик жамиятидир.

Корхонада бугунги кунда 19 турдаги сифатли нонлар ишлаб чиқарилмоқда. Туман ва шаҳримиз аҳолисининг нонга бўлган талабини дилдан ҳис этган ҳиссадорлик жамияти меҳнаткашлари зиммаларидаги масъулиятни чуқур англаган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Яқинда бу жамоада янги турдаги нон ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Янги очилган бу цехга «Краснодармаш» машина-қурилиш заводида тайёрланган янги технология ўрнатилиб, ишга туширилди.

— Янги технология асосида буғдойдан тайёрланаётган маҳсулотимиз, — деди ҳиссадорлик жамияти бош муҳандиси Валентина Добриднева, — инсон соғлиғи учун жудаям фойдалидир. Уни ошқозон ва ошқозон-ичак касалликлари бор беморлар истеъмол қилишса, ана шу аъзолар иш фаолиятини яхшилашга ёрдам беради.

Янги очилган цехда иш қизғин. Уста Феликса Гутовская етакчилик қилаётган бу цехда 7 нафар тажрибали ишчи меҳнат қилмоқда. Улар янги технология асосида нон тайёрлашни тезда ўзлаштириб олишди.

— Бу маҳсулотимизнинг бошқа нонлардан фарқли томони шундаки, — деди Феликса Станиславовна, — у дондан тайёрланади. Бу дастгоҳ бункердан тушган буғдойни қипиқдан тозалайди, сўнгра у ювилиб, 18-22 соат давомида 32-33 даражали сувда ивитилади. Ивитиш маромига етгач дон диспергаторга солинади ва унга керакли қўшимча маҳсулотлар қўшилади. У ерда тайёр бўлган хамирдан эса нон зувалалари ясалади. Бу нонларни харидорларга ўз вақтида етказиб бериш учун новвойларимиз эрта тонгдан иш бошлашади.

Ҳозирда корхонада кунига 1000-1200 дона ана шундай шифобахш нон тайёрланмоқда. Ноннинг сифатли ва мазали чиқишида оператор Евгений Глебов ҳамда қолипловчи Саодат Рисбоеванинг улушлари каттадир.

— Сермашаққат меҳнатимиз эвазига тайёрланаётган иссиқ нонларимизни тановул қилган ҳар бир харидор, — дейди Саодат Рисбоева, — мамнун бўлса, шу бизнинг ишимизга берилган энг юксак баҳодир. Оила йилида ҳар бир хонадоннинг дастурхони бўрсилдоқ ва мазали нонлар билан тўлсин.

Шарофат БАҲРОМОВА.

СУРАТЛАРДА: янги ишга тушган цехнинг устаси Феликса Гутовская ва новвой Татьяна Букатниковалар тайёрланган маҳсулотнинг сифатини кўздан кечирмоқда; новвой Марат Сулюков иш устида.

Рашид Галиев олган суратлар.

Ўзбекистон XXI аср бўсағасида

ОСОЙИШТАЛИК — БУЮК НЕЪМАТ

Асримиз ниҳоясига етиб қолди. У ўзининг мазмуни ва моҳиятига, унда бўлиб ўтган ва ўтаётган ҳодисалар аҳамиятига кўра катта тарихий даврга тенг. Инсон тафаккурининг мисли кўрилмаган ривожи, оламшумул кашфиётлар, илм-фан тараққиёти жуда илгарилаб кетди. Буларнинг ҳаммаси жамият ҳаётида ўз аксини топаяпти. Жамият ҳаётида ижобий воқеалар қатори, муаммолар ҳам пайдо бўлаяптики, кейинги тараққиётни таъминлаш учун уларни ҳал этиш ҳаётий заруриятлардан бирига айланмоқда. Ана шундай мураккаб шароитда исломшуносликнинг Президентимиз И. А. КАРИМОВнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» деган китобларидан келиб чиқадиган бугунги кундаги долзарб масалаларини белгилаб олиш зарур вазифалардан биридир.

Маълумки, дин жамият ривожига асрлар давомида таъсир этиб келаётган омиллардан биридир. Ўз навбатида жамиятдаги ижтимоий, иқтисодий, сиёсий, маданий ва бошқа кўпгина ўзгаришлар доимий равишда муайян диний тартибларнинг вужудга келишига сабаб бўлиб турган. У бутун тарих давомида давлатларнинг мафкуравий йўналишини белгиловчи ғоявий омил сифатида ҳам майдонга чиққан. Лекин айрим ҳолларда диндан баъзи доираларнинг ғаразли мақсадларига етишиш воситаси, ҳаттоки мутаассиблик, яъни фанатизм йўлида ҳам фойдаланилгани сир эмас.

Президентимизнинг мазкур китобларида кўтарилган муаммолар жамиятимизда бўлаётган ҳодисаларни эътиборга олган ҳолда, бизнинг энг долзарб вазифаларимизни ҳам белгилаб беради. Булардан бири диний таассуб ва экстремизмнинг олдини олиш, улар билан курашиш воситаларини белгилашдир. Президентимиз китобида таъкидланганидек, таассуб, яъни фанатизмнинг юзага келишига кўпроқ жамиятдаги **«сиёсий ва иқтисодий муаммоларнинг ҳал қилинмаганлиги сабаб бўлади»**. Дарҳақиқат, **«диний тизимларнинг ўзи ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал қилишнинг самарали дастурларини таклиф қилишдан олис»** бўлганлиги учун бу муаммоларнинг осонгина ечими сифатида динлар вужудга келган замонлардаги жамиятда мавжуд бўлган дастлабки шарт-шароитларга қайтишни маъқул кўрадилар. Лекин дастлабки шароитлар давридан кейин ўтган асрлар довонидан яна ортга қайтиш умуман мумкин эмаслигини эътиборга олмайдилар. Диний таассуб байроғини илгари сураётган оқимларнинг ички механизмини тушуниб етишда фанатизм асосида диний таълим савиясининг пастлиги, бинобарин диний жаҳолат ётишини назарда тутмоғимиз зарур.

Таассубликни илгари сураётганлар ўз мақсадларини аниқ тасаввур этадилар, лекин уларни амалга оширишда «жоҳил» халқ оммасини, айниқса, ёшларни ўз ниятларига етишиш қуролига айлантириш мақсадида ҳаракат қиладилар. Шунинг учун, назаримизда таассуб билан курашиш чораларидан бири оммага тегишли диний билимларни илмий асосда тўғри беришдир.

Мустабид тузум замонида атеизм байроғи остида олиб борилган кураш натижасида Ислом динининг мамлакатимиздаги билимдон, мўътабар олимлари тазйиқ остига олиндилар. Оддий фуқаро у ёқда турсин, ҳаттоки дин арбоблари ҳам кўпгина диний адабиётлардан маҳрум этилдилар. Қуръон, тафсирлар, ҳадислар тўпламлари мамлакатимизга кириши ман этилган адабиётлар рўйхатидан жой олди. Исломий маърифат тақиқлаб қўйилган ана шундай оғир шароитда етук мураббийлар камайиб, Исломни илмий асосда ёритиш муаммолари назардан четда қолди. **«Натижада ҳар хил хурофий ирим-сиримлар, баъзан жаҳолатпараст удумлар ривож топди. Бундай «чаламуллалар» ҳозирги кунда баъзан энг олий ҳақиқатни фақат улargина билишларини, уни бутун аҳолига зўрлаб қабул қилдиришни ва одамларнинг тақдирини ҳал этиш ҳуқуқини даъво қилиб чиқмоқдалар»**, деб таъкидланади китобда. Бинобарин, халқ оммаси орасида диний жаҳолатпарастликка қарши кураш олиб бориш Президентимиз китобларидан келиб чиқадиган ва бугунги кундаги исломшунослик олдида турган вазифалардан бири ҳисобланади.

Ҳарбийларда «вазиятни аниқ билиш» деган яхши гап бор. Бугунги кундаги диний аҳволни аниқ ва чуқур билишимиз учун республика миқёсида дин арбоблари билан доимий равишда учрашиб, илмий-маърифий, илмий-назарий семинарларни мунтазам олиб боришимиз зарур кўринади. Бу йиғилишларда республикадаги йирик илмий йўналишларнинг кўзга кўринган вакиллари маърузалар қилиши керак. Дин арбобларимиз ҳам омма олдида маъруза қилиш билан бир қаторда илм-фан оламида бўлаётган янгиликлардан хабардор бўлиб турсалар фойдадан ҳоли бўлмасди. Ушбу семинарлардан кейинги чиқишларда, мунозараларда биз ҳар бир вилоятдаги, тумандаги диний муаммолар нималардан иборат эканлигини билиб оламиз, уларни ҳал этиш йўлида керакли чора-тадбирларни ахтарамиз, биргаликда умумий ишларни амалга оширамиз, ҳамнафас бўлиб ишлаймиз. Лекин бугун ҳамнафаслик сезилмаяпти. Оддий мисол: барча мусулмон давлатларида келаси ойда масжидларда ўқиладиган хутбалар матни бир ой олдин ҳафтама-ҳафта аниқланиб, масжид имомларига топширилади. Ҳар бир имом ана шу юқори илмий кенгаш тарафидан тайёрланиб, тасдиқланган хутба матнидан четга чиқмаган ҳолда маъруза қилади. Бу билан мусулмончиликнинг энг асосий шарти «тавҳид»га путур етмайди, «тафриқа»га (бир масаланинг турли талқини) йўл қўйилмайди. Иккинчидан, маъруза эшитган одамда тугал фикр ҳосил бўлади. Бизда эса, афсус иш бундай эмас. Ҳар бир имом ўзи лозим топганини гапиради. Натижада эса имомнинг билимлари савиясидан нарига ўтмайди.

Назаримизда халқ орасида имомларимиз тарафидан олиб бориладиган маърузалар учун умумий матнлар ишлаб чиқилиши зарур бўлган вақт етиб келди. Жума хутбаларини мунтазам равишда тайёрлаб бориш билан бир қаторда диний-илмий маърузалар тўпламини нашрга тайёрлаб чоп этишни мақсадга мувофиқ, деб ўйлаймиз. Бу тўпламлар кенг омма қўлида бўлса, дин арбоблари ҳам гапларини пишитиб кейин гапиришга ўрганадилар. Бир масала турли жойларда турлича ёритилмайди. Бу маърузалар тўпламини фақатгина дин аҳли эмас, балки кенг жамоатчилик катта қизиқиш билан кутиб олади.

Масжидлар фаолияти ҳақида икки оғиз сўз айтмоқ жоиз. Ҳар бир масжидга келадиган аҳоли билан олиб борилиши зарур бўлган диний-маърифий ва тарбиявий ишлар сусайиб кетган, жума кунги хутба билан чегараланиб қолаяпти. Хутбаларнинг мавзулари эса ҳаммага маълум бўлиб қолган масалалардан нарига ўтмаяпти.

Масжидлар узоқ тарих давомида илм ўчоғи бўлиб келган. Машҳур файласуф олим Арастудан, Форобийдан сўнг «учинчи муаллим» ҳисобланган Ибн Мискавайҳ масжид қошидаги китоб хазинасида кутубхоначи бўлган. Баъзи масжид кутубхоналарида минглаб, гоҳида 20 мингдан ортиқ китоблар бўлган. Бугун қайси бир масжид ўзининг бу соҳадаги ишлари билан мақтана олади?

Диний маърифат ишларини илмий асосга қўймас эканмиз, режага солмас эканмиз на таассубга қарши ва на унинг бошқа кўринишлари билан кураша оламиз. Жаҳолат таассубга олиб келади. Ҳодисаларнинг кўриниши билан эмас, илдизи билан, келтириб чиқарувчи сабаби билан курашсак кўзланган мақсадга эришамиз.

Чора-тадбирлар қаторида Имом ал-Бухорий номидаги Ислом институти ҳақида икки оғиз гапириш жоиз кўринади. Бу даргоҳнинг асосий вазифаси республикамизга юқори малакали дин арбобларини тайёрлаб беришдир. Бу арбоблар замона талабига жавоб берадиган, келажакда мустақил илмий-тадқиқот ишларини олиб боришга қодир, Ислом динининг ақидавий асосларини бугунги кун илм-фан соҳасидаги янгиликларга боғлай оладиган, илмий дунёқараши кенг, ҳар қандай жамоа ўртасида дадил суҳбат олиб борадиган, дунёвий илмлардан бохабар, бирор европа тилини биладиган ва бошқа кўпгина фазилатларга эга олим бўлиши керак. Лекин уларнинг бугунги кундаги ўқув дастурлари бу соҳада яна анча ишлар қилиниши кераклигидан дарак бераяпти.

Ўзбекистон Марказий Осиё давлатлари сингари бутун мусулмон дунёсининг ажралмас қисмини ташкил этади. Бу мураккаб ислом дунёсида очиқдан-очиқ ва ғайри расмий фаолият олиб бораётган турли диний-сиёсий йўналишлар кам эмас. **«Улар ё исломнинг устунлигини тан олиш ёки бошқа барча динларга нисбатан муросасизлик ёхуд исломдан тор миллий манфаатларни ҳимоя қилишнинг асоси сифатида фойдаланиш мақсадини маҳкам тутган ҳолда исломни ўз сиёсий режаларига бўйсундирмоқда».** Бундай вазиятда динлараро муносабатлар ҳам бугунги кун исломшунослигининг долзарб масалаларидан бирига айланади. Бизда диний эътиқод ҳар бир шахс, ҳар бир фуқаронинг ёки улар уюшмаларининг хусусий иши деб тан олинади. Диний қарашларга амал қилувчи фуқароларнинг ҳам, уларга амал қилмайдиган фуқароларнинг ҳам ҳуқуқларини тенг кафолатлаш ҳамда уларни таъқиб қилишга йўл қўймаслик ҳам катта аҳамият касб этади. Ва ниҳоят диндан бузғунчилик мақсадларида фойдаланишга йўл қўйиб бўлмаслигини Президентимиз И. А. Каримов ўзларининг мазкур китобларида аниқ ва равшан баён этганлар.

Маънавий қадриятлар ва миллий ўзликни англашнинг тикланишини қадимий минг йиллик диний-маданий, ахлоқий қадриятларимизни тикламай туриб тасаввур қилиш ниҳоятда мушкулдир.

Исломшунослик олдида турган муаммоларни ҳал этишда катта аҳамиятга эга бўладиган вазифалардан бири Халқаро Ислом тадқиқот маркази ва жаҳондаги йирик илмий-тадқиқот муассасалари орасида илмий ҳамкорлик алоқаларини боғлашдир. Бу фикрнинг мантиқий давоми сифатида марказ илмий фаолиятини асосан икки муҳим йўналишда олиб бориш мақсадга мувофиқ бўлади: биринчидан, халқимизнинг бой тарихий, маданий, диний меросини ўрганиш. Исломнинг ҳар бир муайян тарихий давридаги жамият ривожига қўшган ҳиссасини, маънавий, моддий маданиятимиз тараққиётидаги ролини очиб бериш; иккинчидан, жаҳон исломшунослиги катта ютуқларни қўлга киритганини назарга олган ҳолда, биз уларнинг қилган ишларини «такрорлаш» йўлидан бормасдан уларнинг шу кунгача қилган ишларини, илмий ютуқларини танқидий ўзлаштиришимиз керак бўлади, аниқроғи улар орасидан биздаги маънавий талабларга, қадриятларимизни янада чуқурроқ ўрганишимизга, исломий фанларимизнинг ривожига ёрдам берадиган йирик ажнабий алломаларнинг қимматли тадқиқотларини вақтида танлаб, таржима қилиб, халқимизга, олимларимизга етказиб турсак айни муддао бўларди.

Президентимиз китобларида кўтарилган муаммолардан келиб чиққан ҳолда Халқаро Ислом тадқиқот маркази қошида республикадаги етакчи исломшунос олимлардан тузилган ҳамда республика миқёсида исломшунослик соҳасидаги барча илмий ишларни назорат этувчи мувофиқлаштирувчи илмий кенгаш тузиш замон талабидир. Бу кенгашда исломшуносликка оид номзодлик ва докторлик диссертацияларининг мавзулари ҳам тасдиқланиши керак бўлади. Бугун бу йўналишни бирлаштирувчи ягона марказ бўлмагани учун тасдиқланаётган мавзуларнинг долзарблигини ҳам, сифатини ҳам назорат қилиб бўлмайди.

Эътиборни яна бир нарсага жалб этайлик: иқтисодий зарар етказган, иқтисодий жиноят қилган одамларга жазо бор. Лекин ўзини саводхон деб одамларнинг онгини заҳарлаб, Исломда йўқ нарсаларни бор деб, ўз фикрини эса Ислом номидан тақдим этаётган ва бу билан умуман тузатиб бўлмайдиган зарар келтириб, махсус билимга эга бўлмаган ва бу билан давлатимизнинг маънавий-маданий пойдеворига путур етказаётган шахсларга танбеҳ бериш зарурмикан?

Назаримизда, зикр этилган фикрларни амалга ошириш ҳамманинг Ватан олдидаги умумий бурчи бўлиши керак. Бугунги кунда республикамиздаги диний муассасаларнинг асосий вазифаси иймон-эътиқодни мустаҳкамлаш билан бир қаторда унинг барча илмий, маънавий-маърифий ва ахлоқий имкониятларини давлатимизнинг осойишталигини сақлашдек муқаддас ишга сафарбар қилишдан иборат бўлиши керак.

Маҳмудхўжа НУРИТДИНОВ,
Халқаро Ислом тадқиқот марказининг мудири, фалсафа фанлари доктори.

Ибратнома

КИШИНИНГ ГЎЗАЛЛИГИ ТИЛИДАН...

Халқимизда ажойиб бир нақл бор: «Дуо билан эл кўкарар, ёмғир билан ер кўкарар». Дарҳақиқат, киши қанчалар яхши ишларни ихтиёр этса, шунчалар кўп дуо олади. Солиҳ ота-она доимо фарзандларига: «Эй фарзанд, дунёдаги энг олий мукофот — бу чин ихлос билан олинган дуодир» дейди. Ҳадиси шарифларда ҳам айтиладики: «Уч хил дуо бордирким ул шаксиз мустажоб бўлғай: ота-онанинг фарзанди ҳақига қилган дуоси, мусофирнинг дуоси, мазлум кишининг дуоси». Эл орасида дуо ва унинг фазилатлари хусусида ажойиб нақллар, ҳикматномалар бордир.

Ривоят қилишларича тоғда яшовчи бир қабила бор экан. Қабила аҳли қўй боқиб, кафтдеккина ерни обод қилиб, Оллоҳ берган ризқини териб ер эканлар. Қабилада бир йигит бор экан. У қабила аҳлининг кирларини ювиб, тирикчилик қилар экан. Лекин шу даражада дилозор эканки, ундан безор бўлмаган одам йўқ экан. Тилидан заҳар томар эканки, бу заҳарга чидашдан кўра, ўлиш осонроқ туюларкан.

Кунлардан бир куни қабила аҳли Мусо алайҳиссаломга арз қилишибди:

— Эй, Оллоҳнинг кароматли пайғамбари Мусо кароматуллоҳ, бизга ёрдам бер, токи биз тилида тикан унган бу дилозордан халос бўлайлик. Сен пайғамбарсан, тилагимизни Оллоҳга тезроқ етказ.

Мусо алайҳиссалом қабила аҳлининг истагини бажо келтириш учун бир саҳарда Оллоҳга илтижо қилибдилар.

— Эй Оллоҳ, шу қабила аҳли бўлган бандаларингни зўр ташвишидан ўзинг халос этгил!

Яна тонг отибди. Кирчи йигит яна бир сават кир энгил-бошларни йиғиб, бошига қўйибди-да, тоғ бошидаги булоққа равона бўлибди. Ўз иши билан машғул бўлиб, ёнига бир ҳақиру фақир кимсанинг келиб қолганини ҳам сезмабди.

— Эй, Оллоҳнинг бандаси, менга раҳминг келсин, — дебди у. — Бир ҳафтадан бери туз тотганим йўқ. Мабодо бир бурда нонинг бўлса, берсангу танамга андак бўлса ҳам қувват кирса.

Кирчи йигит уни боплаб сўкмоқчи бўлибдию илтижо билан боқиб турган кўзларидаги андуҳга тоқат қилолмай, ёнидаги уч дона кулчасидан биттасини берибди.

— Ма, еб нафсингни қондиру бу ердан жўнаб қол, — дебди.

Фақир кимса нонни ебди, булоқдан сув ичибди. Оллоҳга шукроналар айтиб, йигитни дуо қилибди:

— Мендек бир нотавоннинг илтижосини қайтармадинг, Оллоҳ қўлларингга куч берсин, сени балолардан ўзи асрасин.

Умрида заҳарли сўзларига лаънатдан ўзга нарса эшитмаган йигитнинг дили бу дуодан ийиб кетибди. Яна бир кулчасини берибди. Фақир уни ҳам еб, яна дуо қилибди:

— Қалбингдаги карам уммони ҳаммавақт мавж урсин, Оллоҳ сени ҳар қандай бало-қазодан ўзи асрасин.

Кирчи йигит учинчи кулчани ҳам фақирга ҳадя этибди. Фақир учинчи кулчани еб, нафси батамом ором олибди. Яна қўлларини дуога очибди:

— Сени шунчалар саховатли қилиб ўстирган ота-онангга шарафлар бўлсин! Оллоҳ сени бало-қазолардан ўзи асрасин.

Қабила аҳли йигитдан қутулдик деб шодланиб турганида, у соғ-саломат, бошида ювилган кирлар солинган сават билан тоғдан тушиб келибди. Одамлар уни кўриб, ҳайратдан қотиб қолибдилар. Яна Мусо алайҳиссалом ҳузурига чопиб борибдилар:

— Ё Мусо алайҳиссалом, сенинг илтижоинг Оллоҳга етиб бормаган кўринади. Йигит соғ-саломат тоғдан тушиб келди. Энди бу ерларни тарк этиб, ўзга жойдан макон тутмасдан иложимиз йўқ.

— Ўша йигитни бу ёққа чорланглар, — дебдилар Мусо ҳазратлари.

Йигитни бошидаги савати билан бошлаб келибдилар.

— Саватингдаги нима? — деб сўрабдилар пайғамбар.

— Аҳли қабиланинг кийимлари, — дебди йигит.

— Эй одамлар, ўз энгил-бошларингизни олинглар, — дебдилар Мусо алайҳиссалом.

Барча ўзига тегишли кирларни олибди. Не кўз билан кўрсинларки саватда, кирларнинг тагида катта қора илон кулча бўлиб ётган экан.

— Эй, жонивор, бошингни кўтар, тилга кир, — дебдилар Мусо ҳазратлари.

Илон шу онда бошини кўтариб, тилга кирибди:

— Эй, кароматли Мусо алайҳиссалом, мен Оллоҳнинг амри билан шу йигитни чақиб ўлдиришим керак эди. Лекин бу йигит тоғда фақир бир кимсанинг илтижосини адо этиб, унинг уч бора дуосини олди.

— Ул фақир нима деб дуо қилди? — сўрабдилар Мусо ҳазратлари.

— «Сени Оллоҳ ҳар балою қазолардан асрасин», деди. Шул сабаб уни чақолмадим. Шу дуолар қалқон бўлди. Мени эса Оллоҳ шу воқеага гувоҳ бўл деб, бу ёққа юборди.

— Эй, аҳли қабила, — дебдилар Мусо алайҳиссалом. — Оллоҳ ҳар нарсани билгувчи, ҳар яхшиликни ижобат этгувчидир. Бас шундай экан, бир-бирингиз билан яхши муносабатда бўлинглар, дуо қилинглар!

Айтишларича, тили заҳар йигит комил инсон бўлиб камолга етган экан...

Тилимизни ҳар лаҳзада тийиб, жаҳл отига қамчи босмайлик. Жаҳолат бўронини тизгинлаб, саховат уммонини мавж урдирайлик. Қўлимизни дуога очиб бир-биримизга, фарзандларимизга инсофу диёнат, файзу барокат тилайлик. Унутмайлики, ҳадисларда айтилганидек: «Кишининг гўзаллиги тилидан билинур».

Темур УБАЙДУЛЛО.

ИЙМОН БОР ЖОЙДА

Бировнинг ҳақидан
қўрқмаган инсон,
Билмайди нимадир инсофу иймон.
*
Иймонли киши бор жойда албат,
Юзага чиқади виждон, адолат.
*
Манманлик шамдек ёниб ўчади,
Камтарлик ҳамиша зафар қучади.
*
Қўл учида қилинган ҳар иш,
Раҳмат ўрнига келтирар ташвиш.
*
Аҳил фарзандлар ота-онанинг,
Ҳурматин жойига қўй деб ёнади.
*
Ночор қўшнинг қачон бўлгунича тўқ,
Биров тан олмас, боймисан ё йўқ.
*
Қайси хонадонда яхши келин бор,
Остонаси сўзлаб туради такрор.

Саидмурод САИДАҲМАД.

Мутолаа

ТАҚДИРЛАР ҚИССАСИ

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Мирмуҳсиннинг Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти чоп этган янги «Турон маликаси» романи тарихимизнинг шиддатли дамлари — X-XI асрларда Хоразм давлатини бошқарган шоҳ Маъмун ва Ануштегин авлоди бўлган Абу Музаффар Аълоиддин Хоразмшоҳ — Отсиз даври ҳақида ҳикоя қилади.

Умр бўйи меҳнат қилиб, заҳмат чекиб келган деҳқон кексайганида «Энди бизники бўлди» деб қўндоққа чиқиб асло мудрамайди. Мирмуҳсин етмиш ёшлардан ошган бўлса ҳам ижодий фаолиятини бир лаҳза тўхтатмади. Унинг қаламига мансуб «Меъмор», «Темур Малик» тарихий романларини ўқувчилар ҳали ҳам севиб ўқишмоқда. «Турон маликаси» ана шу романлар қаторида турадиган навбатдаги асардир.

Одатда тарихий роман яратиш ёзувчидан катта бардош, изланиш, тинимсиз меҳнат талаб қилади. Қаламга олинган давр манзараларини ҳаққоний ифода этиш, қаҳрамонларнинг сиврати ҳамда сийратини чизиш учун қанчадан-қанча нодир қўлёзмаларни варақлаш, ўша давр нафасини туйиш, ўша давр руҳи билан яшаш керак бўлади. Устоз адиб ана шундай машаққатли меҳнатни уддалади. Ажойиб образлар галереясини яратди. Мард, юрти учун ҳар қандай бало-қазоларни ҳам енгишга қодир Амир Алп-Арслон, ақлли, идроқли, минг ўлчаб бир кесадиган, раҳмдил, ёвларга қаттиққўл шоҳ Аълоиддин Муҳаммад — Отсиз, гўзал, шаддод Турон маликаси Шоҳсанам, фидойи ал-Мисрий, шаҳзода Йинолтегин ҳар жиҳатдан етук қаҳрамонлар сифатида ўқувчи кўз ўнгида гавдаланади. Уларнинг Туронзаминни чет босқинчилардан озод этиш, ҳимоя қилиш, ягона буюк туркий давлат тузиш учун олиб борган курашлари ёрқин бўёқларда тасвирланади. Палид, маккор, ишратпараст Йўсуфшоҳ, ўз нафси учун номини, номус, ор, ҳатто ватанини ҳам сотишга тайёр Али Аҳмад бин Катавозе, Абулжаъфар ал- Хусайн сингари кимсаларнинг қилмишлари ўқувчи нафратини қўзғатади.

Мирмуҳсин ўзига хос бўлган услубда воқеаларни тасвир этадики, ўқувчи китобдан ажралмасдан, воқеалар гирдобига шўнғиб кетади. Китоб қаҳрамонлари билан бирга яшайди. Адиб учун энг муҳими ҳам шунда!

Китобни ўқиш давомида Самарқанд, Шош, Бухоро, Гурганж, Фарғона, Кеш, Термиз, Хива, Хўжанд, Ўтрор, Пойканд каби тарихий шаҳарларнинг ҳам номлари тилга олинади. Уларнинг обод этилиши, аҳамияти, айниқса, бунёдкор халқимизга муҳаббатни туяди ўқувчи.

Ҳассос адибимизнинг «Турон маликаси» романи ёзувчи ижодидагина эмас, балки насримизда ҳам кейинги пайтда яратилган сара асарлардан биридир.

Ғолиб МИРЗО.

Фан

НОЁБ БОЙЛИК

Юртимизда ўсимликларнинг жуда бой коллекцияси тўпланган. У ўзининг сифати ва аҳамияти жиҳатидан дунёдаги энг бой манбалардан ҳисобланади.

Бу коллекцияда фақатгина пахтанинг ўн мингга яқин навлари, хиллари, ёввойи турлари мавжуд. 1997 йилда Ўзбекистондаги ўсимликлар Ўсимликлар генофонди халқаро ташкилотида муҳокама қилиниб, юқори баҳо олди. Шунинг учун ҳам бизда Марказий Осиёда ягона бўлган ўсимликлар генбанкини қуриш ҳақида махсус қарор қабул қилинди. Бу қарорга биноан Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясига қарашли Генетика институти қошида ўсимликлар дунё коллекциясининг уруғлари сақланадиган катта иншоот, хусусан музлатувчи мосламалар ва иссиқхоналар қурилади. Бунинг учун керак бўладиган барча маблағ Япония томонидан ажратиладиган бўлди.

Наргиза ПИРНАЗАРОВА.

Саломатлик

ДАВОЛАНИШНИНГ ҚУЛАЙ УСУЛЛАРИ

Соғлиқни сақлаш соҳасида сўнгги вақтларда ўтказилаётган ислоҳотлар ичида энг муҳими оддий поликлиникаларнинг оилавий поликлиникаларга айлантирилиши бўлди. Ундан кўзланган мақсад аҳоли саломатлигини муҳофаза этишда беморларга қулайлик туғдириш эди.

— Авваллари болалар поликлиникаси алоҳида, катталар поликлиникаси алоҳида жойлашган эди, — дейди шаҳар Соғлиқни сақлаш бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Алишер Аюбов. — Бундан ташқари аёллар тиббий маслаҳатхонаси уч-тўрт поликлиника аҳолиси учун битта қилиб бириктирилган эди. Эндиликда эса шаҳримизда 56 та оилавий поликлиника фаолият кўрсатмоқда. Уларнинг ҳар бирида терапевт, педиатр ва гинеколог мутахассислар беморларни қабул қилишади. Шу билан бирга бу поликлиникаларда стоматолог, жарроҳ, кўз касалликлари шифокори, невропатолог каби тор мутахассислик хизматлари ҳам мавжуд. Улар энг керакли бўлган текшириш усуллари, хусусан электрокардиограмма, рентген асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Эндиликда поликлиникага келган бемор ўзи терапевт ҳузурида бўлиб, зарурат бўлса фарзандини педиатрга, аёлини аёллар гинекологига кўрсатиши мумкин. Бу билан мижозга қулайлик туғдирилади, унинг вақти тежалади.

Булардан ташқари шаҳримиздаги ҳар бир туманда марказлашган поликлиникалар мавжуд. Бу ерга оилавий поликлиникалардан камдан-кам учрайдиган хасталикларга чалинган беморлар, жумладан юрак-қон томирлари, ошқозон-ичак, ўпка, нафас йўллари аъзолари хасталанганлар юборилади. Бугунги кунда аҳоли саломатлигини муҳофаза этишда қилинаётган яна бир ишимиз ҳар бир оила аъзосини бир йилда икки марта диспансеризация, яъни тиббий кўрикдан ўтказишдир. Бунда поликлиника шифокорлари ўзларига қарашли ҳудудларда бўлиб, ҳар бир киши саломатлигини кўрикдан ўтказишади. Энди бошланиб келаётган дардлар аниқланиб, уларнинг олдини олиш чоралари кўрилади.

Жорий йилда бир қанча хайрли ишларни режалаштириб қўйганмиз. Шулардан бири оилавий поликлиникаларни моддий жиҳатдан кучайтиришдир. Бунда аввало шуни айтиш керакки, авваллари соғлиқни сақлаш соҳасига давлат томонидан ажратиладиган маблағнинг 70 фоизи касалхоналарга, қолган 30 фоизи поликлиникаларга бериларди. Эндиликда ана шу тақсимот 50 га 50 тарзида бўлиши мўлжалланяпти. Бундан ташқари оилавий поликлиникаларни ультратовуш, фиброскоп, ЭКГ каби замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан таъминлаш мўлжалланган.

Режамиздаги яна бир тадбир — марказий жарроҳлик амбулаторияларини фаолиятини кучайтиришдир. Бу билан беморларнинг ётиб эмас, балки уйдан қатнаб даволанишларини кенгайтириш кўзда тутилган. Зеро ривожланган давлатларда аҳолининг 70-80 фоизи шу тарзда даволанади. Шу билан бирга уй стационари, яъни уй шароитида даволаниш усулини йўлга қўймоқчимиз. Бунда шифокор ёки ҳамшира беморнинг уйига вақти-вақти билан келиб туради.

Ўрни келганда яна бир янгиликни айтиб ўтиш керак: бу йилдан бошлаб Сергели туманида шаҳар Ижтимоий-таъминот бошқармаси билан ҳамкорликда 50 ўринли ёлғиз яшайдиган кексалар учун касалхона фаолият кўрсатади. Бу ерда Ижтимоий-таъминот бошқармаси рўйхатида турадиган қариялар саломатликларини тиклашлари мумкин ва уларга кундалик бериладиган озиқ-овқатлар бепул бўлади.

Бир сўз билан айтганда, бу йил Соғлиқни сақлаш бош бошқармаси томонидан оилавий поликлиникалар фаолиятини кучайтиришга катта эътибор қаратилиши мўлжалланган. Чунки Оила йили деб аталган йилимиз биз шифокорлар зиммасига катта масъулиятлар юклайди.

Мажид РАИМОВ ёзиб олди.

Тадбирлар

ҚАБОҲАТГА ЕТАКЛОВЧИ ОҒУ

Шаҳар Наркологик диспансерида давра суҳбати бўлиб ўтди. Унда иштирокчилар эътиборига ҳавола этилган видеолавҳада эндигина балоғат остонасига қадам қўйиб, гиёвандлик билан шуғулланаётган ўсмирлар, барчани қабоҳат сари етакловчи оғуни сотиш билан шуғулланаётганлар, энг даҳшатлиси, гиёвандликнинг аламли ва аччиқ мевалари — дунёга келган ногирон фарзандлар тасвирланган эди.

Маълумотларга кўра, Наркологик диспансерда даволанувчи ва диспансер назорати остида турувчиларни асосан 14—30 ёшдаги беморлар ташкил этарди. Улар гиёвандлик моддаларни айрим кўнгилочар жойларда истеъмол қилганлар.

— Касални даволагандан кўра унинг олдини олган афзал, — дейди Наркологик диспансернинг бош шифокори Дилрабо Абдалиева. — Бунинг учун эса диспансер билан мактаблар, ҳунар-техника муассасалари ўртасидаги алоқаларни янада мустаҳкамлаш, давра суҳбатида намойиш этилган видеолавҳадан нусхалар кўчирилиб, мавжуд таълим муассасаларида ҳам намойиш этишни йўлга қўйиш зарур.

Назира НАЗАРОВА.

Назм

ТЎРТЛИКЛАР

Шубҳаю ҳадикни
солма дилингга,
Иғводан узоқ юр,
олма тилингга.
Тўғри бос покиза
жойга қадаминг,
Афсуссиз ўтади шунда
ҳар даминг.

* * *

Боғбондан авлодга
кўркам боғ қолди,
Эзгулик, инсофдан
иймон соғ қолди.
Дўстим, гиналарни
унутдим аммо,
Кўнгил шишасида
битта доғ қолди.

* * *

Қизиқ ҳол: гўзал, совуқ
мавжудот —
Илон чақмас экан
бири-бирини.
Ҳасад шарбатига
қонса одамзот,
Заҳар-ла «сийлайди»
ҳатто пирини.

* * *

Гоҳ дард чулғаганда
вужудим, танам,
Турфа хаёлларим
бўлганда бебош,
Ғойибдан сас келар:
«Англа эй банда,
Умр бу мисоли
киприкдаги ёш».

* * *

Эзгулик уруғин
сочгил қалбларга
Холису беминнат —
топгайсан ҳузур.
Ибрат ол қуёшдан,
буюк заминга —
Таъмасиз тинмайин
туҳфа этар нур.

Шукур ДАДАШ.

Билласизми?

СИГИРЛАР НЕГА КАВШ ҚАЙТАРАДИ?

Ҳар қандай ҳайвоннинг тузилиши ва атвори унинг яшаш тарзи билан белгиланади. Ҳозирги сигирларнинг аждодлари очиқ яйловда яшашга мослашган. Лекин очиқ текисликларда озиқланиш анчагина хавфли бўлган, бироқ худди шундай ерлардагина ширали ва майин ўтлар ўсади. Бироқ яйлов ўтлари озуқа моддага бой эмас, демак, овқатга бўлган талабини қондириш учун сигирлар кўп миқдордаги ўт билан овқатланиши керак. Лекин сигир яйловда узоқ вақт овқатланиши хавфлидир, чунки йиртқич ҳайвонларга ем бўлиши мумкин.

Шунинг учун ҳам барча ўтхўр ҳайвонларда битта эмас, иккита ошқозони бўлади. Сигирларнинг аждодлари ўтлаш жараёнида шошилинч равишда биринчи ошқозонини яшил ўт билан тўлдиради ва панароқ жойга бориб ётиб дам олади, еган ўтларни қайта чайнайди, яъни кавш қайтаради. Сўлаклари билан яшил ўтни чайнаб, бўтқа ҳолига келтиради. Сўлак таркибида зарур ферментлар ҳам мавжуд бўлади.

Шундан сўнг қайта чайналган озуқа иккинчи ошқозонга тушади ва ҳазм бўлади. Шундай қилиб кўк ўтларни тўплаш ва уни қайта чайнаш алоҳида ажратилди, ҳамда қорамолларга душмандан сақланишда яна бир имконият яратилди. Бошқача қилиб айтганда қорамоллар иккинчи ошқозон орқали ана шундай шароитга мослашдилар. Ҳозирги сигирларни инсон аллақачонлар қўлга ўргатди, ҳозир уларнинг душманлари йўқ. Бироқ асрлар оша одат бўлиб қолган овқат ҳазм қилиш тартиби сақланиб қолган.

Яҳё ДАВЛАТОВ, биология фанлари доктори.

Қиш зийнати.

Рустам Шарипов олган сурат.

Бўш вақтингизда

ТОПҚИРЛИК МАШҚИ

Азиз муштарийлар! Қуйида таърифлари баён этилган олти ҳарфли сўзларни шаклда белгиланган хонадан рақам атрофига соат мили йўналишида ёзиш билан машқни ҳал этинг.

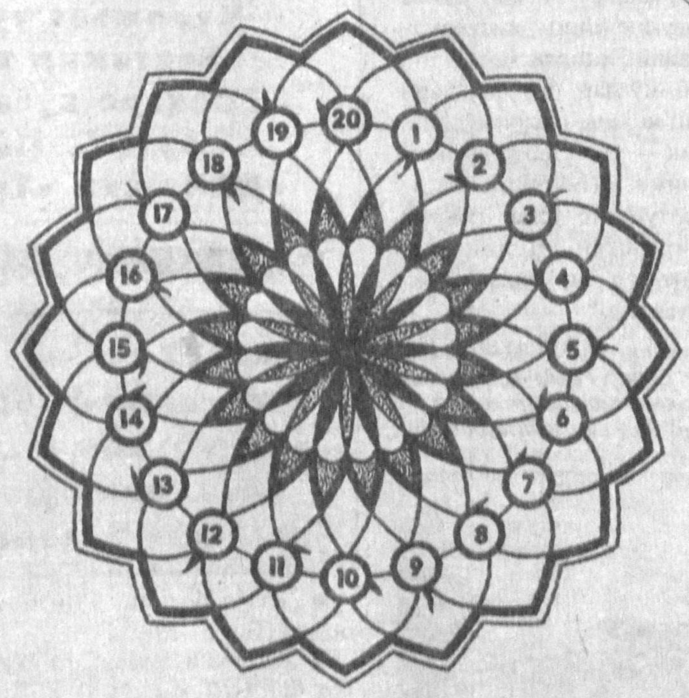

1. Самарқанд вилоятининг жануби-ғарбидаги чўл. 2. Ўзбекистон жанубидаги тоғ. 3. Америка чўлларида ўсадиган баргсиз ўсимлик. 4. Овланадиган тоғ сайроқи қуши. 5. Бир йиллик хушбўй кўкат. 6. Бута ҳолида ўсувчи мева. 7. Пардақанотли ҳашарот. 8. Коинотда рўй берадиган қисқа муддатли ҳодиса. 9. Илдизмевали сабзавот. 10. Қозоғистондаги шўр кўл. 11. Хушбўй ошкўк. 12. Пўстлоғи зиравор ва доривор сифатида ишлатиладиган жануб ўсимлиги. 13. Мушуксимонлар оиласига мансуб йирик йиртқич. 14. Бўйни ва оёқлари узун, кавш қайтарувчи жануб жониври. 15. Оҳунинг баъзи мамлакатларда тарқалган тури. 16. Узум нави. 17. Табиатда кам учрайдиган, оч кумушранг қаттиқ металл. 18. Ўзбекистон жанубидаги тоғ-ўрмон қўриқхонаси. 19. Экин майдонида сув тараладиган йўл. 20. Марказий Осиёдаги тоғ тизмаси.

Фозилжон ОРИПОВ.

ЛИМИТ, ЖИМИТ

(Ҳангома)

Қатнашувчилар:
ТЎХТАХОН,
САЙРАХОН.

ТЎХТАХОН (телефон номерини теради) Сайра?!

САЙРА. Вой, Тўхта ўлгур, бормисан, нега жим бўлиб кетдинг? Эмиратга борган эмишсан, ростми? Бир оғиз айтмайсан-а, писмиқ ўлгур?

ТЎХТА. Сайра деяпман, сенга!

САЙРА. Ҳа, мен Сайраман, гапни бўлма, одобсиз. Хўш, у ёққа нима обординг. Асалнинг бозори чаққон деб эшитдим, ростми?

ТЎХТА. Ҳой, ғалча, гапимни эшитасанми, йўқми?

САЙРА. Ўзинг ғалчасан, гапимни бўлма, ўқимаган. Рост бўлса, бир довдир у ёққа бир халта қурт оборган эмиш. Уят, позор!

ТЎХТА. Ҳой сайроқи, тўхтайсанми, йўқми?

САЙРА. Йигирма йиллик қиз ўртоғимсан-а, нега тўхтар эканман? Соттихон ўртоғинг «Тўхта Эмиратдан хурмо опкелибди» дейди, хурмо ўзимизда бижиб ётибди-ку, тавба?! Чарм куртка олиб келсанг ўлармидинг?

ТЎХТА. Ҳой, вайсақи, бўлди қил!

САЙРА. Гап текин-ку, ўртоқжон, намунча ваҳима қиласан?

ТЎХТА. Нега текин бўларкан, пандавақи?

САЙРА. Мен маъруза ўқияпман, сендан пул сўрамайман.

ТЎХТА. Сен сўрамасанг, бошқалар сўрайди, бас қил. Войдод, ҳозир йиқилиб тушаман.

САЙРА. Сенга нима бўлди ўртоқжон, қатинг оғрияпти? Зўр экстрасеанс танишим бор, тўрт сеанс олсанг кўрмагандай бўлиб кетасан.

ТЎХТА. Экстрасеансинг бошингда қолсин, трубкани жойига қўй!

ТЎХТА. (хурсанд). Вой, овозингдан опагинанг айлансин, ўн беш яшар қизнинг овозидай эшитиляпти. Туф-туф, кўз тегмасин.

САЙРА. Ҳой, ҳозиргина Лайлию Шириндек оҳ-воҳ қилаётган эдинг. Мен телефон қилгандан кейин Бўронбойнинг карнайидай вағиллаб кетдинг. Қанақа дори ичдинг ўзи?

ТЎХТА. Ўзинг касал қилган эдинг, ўзинг тузатдинг.

САЙРА. Ия, нега қўяр эканман? Ўзинг-ку менга телефон қилган?

ТЎХТА. Бу сир, кейин айтаман.

САЙРА. Аёлларнинг ўртасида сир бўлмайди, гапир.

ТЎХТА. Нишолданинг қиёми тагида бўлади, бироз сабр қилсанг ўласанми?

САЙРА. Гапни нишолдадай кўпиртираяпсан-ку, чилчўпингга куйдирги чиққур!

ТЎХТА. Менга қара, телефонимиз тез-тез бузилиб қоляпти. Мана ҳозир ҳам овозинг ёмон эшитиляпти. Менга телефон қилиб кўрчи.

САЙРА. Хўп бўлади, ўртоқжон. (телефон номерини бурайди) Тўхта, қалай эшитиляпти?

САЙРА. Ҳеч нарсага тушунмаяпман?

ТЎХТА. Кейин тушунасан. Мен телефон қилганда сен эзмалик қилган эдинг, ноилож чидадим. Мана энди сен телефон қилдинг мендан эшитасан. Мен, Тўхтахон Ҳотамқулова 1966 йили туғилганман.

САЙРА. Тўхтахон, масхарабозлик қилма...

ТЎХТА. Ўнинчи синфни битиргач...

САЙРА. Тўхтахон, бас қиласанми, йўқми?

ТЎХТА. Иқтисод институтини битириб...

САЙРА. Войдод, ёрдам берינглар, скорий помош...

ТЎХТА. Ваҳима қилма довдир, сени ҳозир ўзим тузатаман.

САЙРА. Нима гап ўзи, нега мени қийнайсан?

ТЎХТА. Гап шундаки, мен сенга телефон қилганимда гапни кўп серияли қилвординг. Бу йилдан бошлаб телефонимиз лимитга ўтган. Нормадан ортиқроқ гапириворсанг қуртдай қилиб пул тўлайсан.

САЙРА. Унда телефонларга ҳам счётчик қўйишибди-да?

ТЎХТА. Ҳа, сенлар ҳали лимитга ўтмагансизлар. Шунинг учун менга сен телефон қилишинг керак.

САЙРА. Вой, бизларни ҳам лимитга ўтказиб қўйишса нима қиламиз?

ТЎХТА. Нима қилардинг «Лимит—жимит» деб юраверасанда. Кел, дугонажон, сенларни ҳам лимитга ўтказмасдан тўйиб-тўйиб гаплашиб олайлик. Анави Қиммат ўлгур борку, эшитдингми, занжири бармоқдай тилла трос сотиб олибди.

САЙРА. Қайси Қимматни айтаяпсан?

ТЎХТА. Қайси бўларди анави чилонзорлик...

САЙРА. Гапиравер, қулоғим сенда...

(Суҳбат давом этаверади).

Абдулло ИСОМИДДИН.

Божхона

СИРЛИ БЕЛБОҒ

Яқинда Тошкент шаҳар божхона бошқармасининг ходимлари «Тошкент — Москва» поездини божхона кўригидан ўтказаётиб, «бели бақувват» одамга дуч келдилар. Йўловчи — қўқонлик Л. Турақуловнинг дўппайиб турган «сирли» белбоғи текширувчиларда асосли шубҳалар уйғотди. Бу бежиз эмас экан. Белбоғ ичидан 550 грамм «опий» — кучли гиёҳвандлик моддаси топилди. Йўловчи бутун дунёда қатъий тақиқланган бу заҳри қотилни қаердан олган, қаёққа элтишга уринди — ҳозир ана шулар ҳақида тегишли идора ходимларига тушунтириш бермоқда.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

Тошкент обод ва озода бўлсин

ҲАШАР — ШАҲРИМИЗГА ЯРАШАР

Вазирлар Маҳкамасида шу йил 18 январь куни эпидемияга қарши фавқулодда комиссиянинг Тошкент шаҳрида озодалик ва санитария тозалигининг аҳволи мавзусида мажлиси бўлиб ўтгани ҳақида хабар берган эдик. Худди шу йиғилишдан сўнг шаҳар фаолларининг барча тошкентликларга «Пойтахтимиз обод ва озода бўлсин!» номли мурожаати эълон қилинган эди. Шундан сўнг шаҳримиз озодалигини таъминлаш мақсадида ҳар бир туманда ҳашар йўли билан бажариладиган ишлар режаси тайёрланиб, амалга оширила бошланди.

Маълумки, ҳашар — халқимизнинг асрлар оша ўтиб келаётган кўҳна қадриятларидан биридир. Унда ҳамма — ёши, миллати, касби-кори қандайлигидан қатъи назар, умумманфаати учун бирдай меҳнат қилади. Жаҳонда Шарқ дарвозаси номини олган пойтахтимизни обод қилиш мақсадида ўтган шаиба куни ана шундай умумшаҳар ҳашари ўтказилди. Тошкентимизнинг ҳар бир гўшасида озодаликни таъминлаш ишлари олиб борилди. Ҳеч бир ҳамшаҳримиз ундан четда қолмади. Биз ҳашар тадбирлари билан танишиш учун Собир Раҳимов туманида бўлдик.

Бу туманнинг бошқаларга нисбатан ўзига хос жиҳатлари бор. Улардан бири туман ҳудудида республикамиз миқёсида нуфузли бўлган олий ўқув юртлари, хусусан Тошкент Давлат университети, Тошкент Давлат техника университети, 2-Тошкент Давлат тиббиёт институти, Тошкент кино техникуми кабилар жойлашганидир. Шунга кўра қарийб 8 минг талаба истиқомат қиладиган «Ёшлик» талабалар шаҳарчасида эрта тонгданоқ иш қизиб кетганининг гувоҳи бўлдик. Зўр иштиёқ билан шаҳарча ҳудудида тўпланган чиқиндиларни юк машинасига ортаётган талабаларга яқинлашдик.

— Мен Тошкент Давлат университетининг физика факультети талабаси Илҳом Умрзоқовман, — дея таништирди ўзини талабалардан бири. — Мана шу майдонда ахлат уюмини тез-тез кўриш мумкин эди. Талабалар ҳар сафар эрталаб шу ердан ўқишга ўтаётганларида кўзлари чиқиндиларга тушарди. Мана бугунги ҳашар баҳона майдончани тозалаб қўйяпмиз. Менимча, шаҳарчамиз тозалигини фақат мутасадди ташкилотлар зиммасига юклаб қўймай, бу ишга ўзимизни ҳам масъулиятли сезиб, чиқиндиларни белгиланган жойларга тартиб билан ташласак, айни муддао бўларди. Чунки ётоқхона биз талабаларнинг иккинчи уйимиз, «Ёшлик» шаҳарчамиз эса азим пойтахтимизнинг бир қисмидир.

Эшигига «127-автокорхона» деб ёзиб қўйилган ўзитўкар юк машинаси ётоқхона ёнидан ахлат уюмини олиб чиқиб кетмоқда. Шу куни бундай машиналарни туманнинг Форобий, Чимбой, Тансиқбоев, Хўжаев кўчаларида кўриш мумкин бўлди. Уларнинг барчаси юқорида номлари зикр этилган олий ўқув юртларининг талабалари ортган чиқиндиларни шаҳардан олиб чиқиб кетишарди.

Туман ҳудудидан оқиб ўтувчи Кайковус ариғи бир вақтлар тозалиги билан ажралиб турарди. Аммо сўнгги пайтларда бу ариқ айримлар учун чиқинди ташлайдиган жойга айланганини яшириб ўтирмаймиз. Шунинг учун туман ҳокимлиги Кайковусни тозалаш ишларига алоҳида эътибор қаратди. Бу ариқ тумандаги мавжуд 84 та маҳалланинг 11 таси ҳудудидан оқиб ўтгани сабаб уни тозалашни шу маҳаллалар ўз зиммаларига олишди.

Эски Қумлоқ кўпригида «Татра» экскаватори Кайковус ариғидан ўзининг чуқур чўмичи билан чиқиндиларни олиб, юк машиналарига ортмоқда. Ариқнинг сув оқадиган тарафидан 5-6 киши кетмон, белкурак, хаскашлар ёрдамида қирғоқ бўйлаб чиқиндиларни тортиб олиб бир ерга тўплашмоқда. Бу жараённи бошқариб турган кишини суҳбатга тортдик. У ўзини «Ғайрат» маҳалласининг оқсоқоли Жорилло Ҳафизов деб таништирди.

— Мен мана шу маҳаллада туғилиб ўсганман, — дея гап бошлади оқсоқол. — Мана шу биз турган жойдаги қирғоқдан бир неча марта сув ичганман. Шу жойда тенгқурларим билан чўмилардик, рўзғор учун сув олинарди. Аммо сариқ касаллиги нималигини билмас эдик. Бугун-чи, мана қаранг, экскаватор тортиб олаётган ахлатларга. Уларда йўқ нарсанинг ўзи йўқ. Куни кеча шаҳримиз фаолларининг барча тошкентликларга қилган мурожаатини ўқиб, юрагим ачишиб кетди. Унда ёзилганидек, маҳалла-кўйда чиқиндилар уюми пайдо бўлаётгани азим пойтахтимизга, қолаверса элимизга ҳурматсизлик экани таъкидланганини менга айниқса, қаттиқ таъсир қилди. Биз тошкентликлар қачондан бошлаб турар жойларимизни озода тутишга бепарво бўлиб қолдик экан? Дийдаларимиз шунчалар қаттиқлашиб кетдими? Мана энди ҳашар йўли билан тозалаш ишлари авж олди. Кайковус ўзининг аввалги ҳолатига қайтса ажабмас.

Ўша куни Кайковус ариғи бўйлаб кета кетгунча одамларнинг «ҳа, бўл» овозлари янгради. Ариқнинг Оҳакчи тор кўчасидан оқиб ўтувчи қисмида Аллон маҳалласи фуқаролари ишлашмоқда.

— Озодаликка риоя қилишда ота-боболаримизга етадигани йўқлигига бугун амин бўлиб турибман, мухбир болам, — деди шу маҳаллалик отахон Тўлқин Юсупов. — Авваллари хонадонлардан чиқинди чиқиши уят ҳисобланарди. Кундалик турмушда ортиб қолган ҳар бир нарсанинг ўз ўрни бўларди. Фақат иккита: кир ўра ва чиқинди ўра бўларди. Улар тўлиб қолса кўмилиб, ҳовлининг бошқа жойидан яна ўра қазиларди. Вақт ўтиб ҳар бир кўмилган ўрадаги чиқиндилар тупроққа айланиб қоларди. Ана ўша ота-боболаримиздан ўрганиш керак. Ҳеч ким ўз уйининг ифлос бўлишини истамайдию аммо остонасидан нарига назар ҳам солмайди. Ахир азим Тошкентимиз ҳам бизнинг уйимиз эмасми?

Собир Раҳимов туманида саноат корхоналари ҳам кўп. Шунга кўра тумандаги кўчалар озодалигини кўпгина корхона ва ташкилотлар ўз зиммаларига олишди. Хусусан, Металлни қайта ишлаш корхонаси Сағбон кўчасини, 5-қурилиш-таъмирлаш бошқармаси Зиёмов, «Компрессор», «Оникс» корхоналари Уста Ширин, Керамзитбетон заводи Широқ, Агрегат заводи Бобожонов, «Тошкентмебель» ҳиссадорлик жамияти Жомий, «Шинатаъмир» корхонаси Дадабоев, «Ҳамидулло», «Ёғочсоз» ҳиссадорлик жамиятлари Ғафур Ғулом, «Ўзметаллсавдо» ва «Электрасбобсавдо» ташкилотлари Абдулла Қодирий ва Собир Раҳимов кўчаларини тозалашга киришдилар.

— Абдураҳмонов кўчаси туманимизнинг серқатнов кўчаларидан бири, — дейди шу ерда ариқ тозалаётган ишчилардан бири Азим Холиқов. — Қолаверса, бу кўча яқинида мен меҳнат қиладиган Чинни заводи, шунингдек Зоология илмий-тадқиқот институти, 1-сил касалликлари касалхонаси, «ЎзЛИТТИ» каби ташкилот ва муассасалар жойлашган. Бугунги кунда шаҳримизда ҳар бир корхона, ташкилот, муассаса хорижий шериклар билан алоқа боғлаб, ишлашга интилмоқда. Ахир чет эллик мутахассислар шаҳримизда бўлганларида аввало кўчаларимиз озодалигига, саришталигига кўзлари тушади. Улар кўчаларимизнинг аянчли аҳволидан — ўзаро шартнома тузишга ҳам иккиланиб қолишлари ҳеч гап эмас. Чунки инсон маданияти аввало унинг ён-атрофга бўлган муносабати билан белгиланади. Бу ҳақда шаҳар фаолларининг тошкентликларга қилган мурожаатида ҳам алоҳида таъкидлаб ўтилди. Абдураҳмонов кўчасини туманимизнинг юзи дегим келади.

«Дўстлик» маҳалласи туманнинг саноат ҳудуди бўлмиш Қорақамиш даҳасида жойлашган. Бу ердаги тупроқ уюмлари остидан автокран ёрдамида бетон плита парчалари тортиб олинмоқда. Иш жараёнини назорат қилиб турган туман ҳокими ўринбосари Шавкат Пўлатовни суҳбатга тортдик.

— Туманимиз ободончилиги учун барча кучларни сафарбар этганмиз, — деди у. — Хусусан «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясига қарашли 1-, 127-автокорхоналар, «Файз-карьер» ташкилоти, «Оникс», Чинни заводлари, Уй-жойдан фойдаланиш бошқармаси, «Махсустранс» корхоналари транспорт ва механизация билан таъминладилар. Ҳозирда туманимизда жами 64 та техника ишламоқда. Бундан ташқари ишчиларни иш қуроллари, махсус кийим-бошлар билан ҳам таъминладик. Аммо туман ҳудудидан чиқиндиларни олиб чиқиб кетиш билан муаммо ҳал бўлиб қолмайди. Чунки покизалик ҳар кунги, доимий ишдир. Шунга кўра бир қанча ташкилий ва маърифий ишларни ҳам йўлга қўйдик. Бугундан бошлаб туман маҳаллаларидаги махсус жойларга ахлат ташлаш тартиби ҳақида ёрлиқлар осиш, шу ерларда озодаликка оид ҳикматли сўзлардан ёзиб қўйиш, маҳалла идораларида, мактабларда покизаликка риоя қилиш мавзусида тушунтириш ишларини олиб бориш, чиқинди олиб чиқиб кетилгани учун аҳолидан тўловларни тўла ундириб олиш кабилар амалга оширилмоқда.

Булардан ташқари ҳудуди ифлосланган маҳаллаларда санитария назоратини кучайтириш, тартиббузар, озодаликка риоя қилмаётган шахсларга нисбатан маъмурий чоралар кўриш, кўп қаватли уйларда ертўлаларни тартибга солиш, туманимиз ҳудудидан оқиб ўтадиган канал ва ариқлар қирғоқларига қурилган молхоналар, қассобхоналар ва чиқиндисини сувга оқизадиган бошқа хусусий мулк эгаларига нисбатан маъмурий, ҳатто жиноий жавобгарлик чораларини кўриш, туман маҳалла оқсоқоллари кенгашида ҳар ҳафтада бир марта иккитадан маҳалла оқсоқолларининг ободончилик бўйича фаолиятларини кўриб чиқиш каби режаларни турмушга татбиқ этяпмиз. Аммо бу ишлар фақат бизнинг туманда эмас, балки бутун пойтахтимиз бўйлаб бўлиб ўтаётир ва у мавсумий эмас, доимий тус олишига эришилиши аниқ.

Халқимиз ўзининг асрий қадриятларига шу қадар содиқки, ҳашар ўтказиш лозим бўлса қишнинг совуғию ёзнинг жазирамасига қараб ўтирмайди.Ҳозирда ҳам — атрофни қор қоплаб, йўллар, сув ҳавзалари музлаган бир пайтда она шаҳрим деган ҳар бир пойтахтлик — у мактаб ўқувчисими, талабами, ишчими, хизматчими, олимми, барибир, ўзи туғилиб ўсган гўшани обод этишга киришган. Чунки она шаҳримиз Тошкент ҳар бир пойтахтликнинг юзи, ор-номусидир.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

СУРАТЛАРДА: Собир Раҳимов туманида ўтказилган ҳашардан лавҳалар. Рашид Галиев олган суратлар.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Алоқа иншоотларини таъмирлаш бўйича режадаги профилактика ишлари амалга оширилиши муносабати билан ***1998 йилнинг 2 февралидан 8 февралигача***

Бобур кўчасидаги 8, 10, 12-уйларда, Танкчилар кўчасидаги уйларда истиқомат қилувчи 54/55-АТС абонентларида вақтинчалик алоқа бўлмайди.

* * *

116, 137, 152, 162, 169, 170, 173, 191, 195, 199-АТС АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

1998 ЙИЛ 1 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ

ушбу АТСларда маҳаллий чиқиш сўзлашувларининг вақтини ҳисоблаш усули жорий этилмоқда. Бир ой давомида 180 дақиқага қадар (лимит) давом этадиган сўзлашувларга ҳақ белгиланган абонентлик тўлови миқдорида тўланади.

Белгиланган лимитдаги вақтдан ошиб кетган сўзлашувлар қўшимча равишда ҳисоблагич бўйича чиқиш сўзлашувининг ҳар бир дақиқасига 30 тийин ҳисобидан тўланади.

Ҳисоблаш ойи ўтганидан сўнг ҳисоблар абонентларга почта орқали етказилади.

Январь ойи учун абонентларга ҳисоблар танишиб чиқиш учун юборилади ва бунда фақат ойлик абонент тўловигина тўланади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ РАҲБАРИЯТИ АБОНЕНТЛАРГА ҲИСОБЛАР БИЛАН ЭЪТИБОР ИЛА ТАНИШИБ ЧИҚИШ ВА КЕЛГУСИДА ҲАҚ ТЎЛАШ ЮЗАСИДАН ТУШУНМОВЧИЛИКЛАР КЕЛИБ ЧИҚМАСЛИГИ УЧУН ЯНВАРЬ ОЙИДАГИ сўзлашувлар учун кетган вақтни жиддий таҳлил қилишни илтимос қилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

ИШГА МАРҲАМАТ!

Бектемир тумани меҳнат биржаси қуйидаги корхоналардаги бўш иш ўринларига ишга таклиф этади

I. «ТОШОПС» ҚУРИЛИШ-ТАЪМИРЛАШ БОШҚАРМАСИ

1. Электргазпайвандчилари.

2. Бетончилар.

Ойлик маоши — 6000 сўм.

II. «ОМАД ВА ТИНЧЛИК» ҚУРИЛИШ КОРХОНАСИ

1. Қурилиш ишчилари. Ойлик маоши — 7000 сўм.

2. Ишбоши — 5300 сўм.

3. Уста — 5000 сўм.

III. «450-МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН» КЎЧМА ЖАМЛАНМАСИ

1. Экскаваторчилар — 5-тоифа — 7000 сўм.

2. Электрпайвандчилар — 7000-9000 сўм.

3. Монтажчилар — 7000-9000 сўм.

Барча иш изловчилар Бектемир тумани меҳнат биржасига мурожаат этишлари мумкин:

Мурожаат учун манзил: Бектемир тумани, Ҳ. Бойқаро кўчаси, 92-уй. Авт: 7, 110, 99, 54. «ДАН» ёки «Трест» бекати.

«Й. Охунбобоев номли бош кийимлар фабрикаси» ҳиссадорлик жамиятининг 1997 йил якунлари бўйича йиғилиши 1998 йил 2 мартга белгиланди.

- Юнусободнинг 13-мавзесида уч хонали квартира сотилади. Тел: 61-29-92.
- Югнакий даҳасидаги икки хонали квартира сотилади. Тел: 61-29-92.
- Тикув машинаси, музлатгич, телевизор харид қиламан. Тел: 92-21-46.

Ўзбекистон Республикаси Инкассация бирлашмаси маъмурияти ва жамоаси бирлашманинг собиқ ходими — меҳнат фахрийси, Республикада хизмат кўрсатган иқтисодчи

Таваккал Мадаминович АБДУРАҲМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент оқшоми — Toshkent oqshomi

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар – 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 209

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-0892. ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А2 «Шарқ» нашриёт матбаа концерни босмахонаси. ❖ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. ❖ 9.272 нусхада босилди. 1 2 3 4 5 6.